

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับความคิดเห็นทาง
การเมืองของผู้นำเยาวชนชนบท

เป็นที่ยอมรับกันว่า การศึกษามีบทบาทและอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อการเมืองการปกครองของประเทศ ทั้งนี้เพราะการศึกษาก่อให้เกิดความรู้ ความคิดเห็น และความเชื่อที่ต่อปวงชน^๑ นักปรัชญาเมธีทางการเมืองได้เน้นหลักการที่ว่า "โรงเรียนก็คือรัฐนั่นเอง" หรือ "ท่านต้องการอะไรในรัฐ ท่านต้องได้มันลงไปโรงเรียน"^๒ Plato ก็กล่าวไว้ในหนังสือ "Republic" ว่า "การศึกษาเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่จะส่งเสริมยกฐานะทางความคิดของพลเมือง ซึ่งจะเป็เหตุให้พลเมืองในรัฐสามารถพัฒนาให้มีความเป็นอยู่สุขสบาย"^๓ ส่วน Lipset เห็นว่าการศึกษาที่สูงขึ้นมีผลอย่างมากต่อชีวิตในแง่ที่จะทำให้บุคคลมีโลกทัศน์ที่กว้างขวาง มีความรู้เพิ่มขึ้น เกิดการเปลี่ยนแปลงในรสนิยม และเป็น การเตรียมตัวในการประกอบอาชีพ^๔ จากการวิจัยของ Almond และ Verba

^๑ คณะอาจารย์คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ลักษณะบางประการของสถาบันสังคมไทยที่เป็นอุปสรรคต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย (นครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี: กรุงเทพมหานครพิมพ์, ๒๕๑๕), หน้า ๒๓-๒๔.

^๒ James S. Coleman, (ed.), Education and Political Development (Princeton, New Jersey : Princeton University Press, 1968), p.6.

^๓ G. Masca & G. Bonthonl, Historiuro des doctrines Politiques Paris (Paris : Paryst, 1966), p. 35 อ้างในคณะอาจารย์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, เรื่องเดิม, หน้า ๒๔.

^๔ Seyman Martin Lipset, Political Man (Garden-City : Doubleday, 1960), p. 56.

พบว่าการศึกษามีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการเรียนรู้ทางการเมือง (Political Socialization Process) ของบุคคล^๕ การศึกษามีส่วนสัมพันธ์เชิงปฏิฐาน (Possitive Correlation) ต่อความรู้และการมีส่วนร่วมทางการเมือง หรือ จะกล่าวโดยสรุปก็คือ " การศึกษาที่บุคคลได้รับจะมีอิทธิพลอย่างสำคัญยิ่งต่อทัศนคติทางการเมืองของบุคคล คนที่ไม่ได้รับการศึกษาเลยหรือได้รับเพียงเล็กน้อยนั้นจะมีความคิดเห็นทางการเมืองที่แตกต่างไปจากคนที่ได้รับการศึกษาระดับสูงกว่า" ^๖ และท้ายสุด Lord Brye ได้ให้ข้อสังเกตว่า " ถ้าหากว่าการศึกษาจะไม่มีผลทำให้คนเป็นพลเมืองก็ อย่างน้อยที่สุดก็จะทำให้คนเหล่านั้นเป็นพลเมืองที่ง่ายขึ้น" ^๗ จึงสรุปได้ว่า การศึกษามีผลต่อการเมือง โดยเฉพาะต่อความคิดเห็นทางการเมืองไม่มากนัก

ด้วยเหตุที่การศึกษามีอิทธิพลต่อความคิดเห็นทางการเมืองดังกล่าวข้างต้น ในบทนี้จึงจะได้นำให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับความคิดเห็นทางการเมืองโดยเน้นเฉพาะความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในเรื่องระบบการเมืองหรือสถาบันการเมืองโดยทั่วไป ตัวแทนของประชาชนหรือตัวแทนของรัฐ กฎหมายหรือนโยบายของประเทศ และฐานะและบทบาทของตัวเอง สำหรับระดับการศึกษาที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการศึกษาวิจัยนี้แยกออกเป็น ๔ ระดับคือ จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ ๔ จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ถึงประถมศึกษาปีที่ ๗ จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และจบสูงกว่านั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๓ เช่น จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ , ๕ หรือประกาศนียบัตรการศึกษา (ป.กศ.) เป็นต้น (ดูรายละเอียดในตารางที่ ๓, ๔ บทที่ ๑) ทั้งนี้โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะพิสูจน์สมมติฐานที่ ๕-๑๒ ว่า ผู้นำเยาวชนชนบทจะมีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง Political Object ทั้ง ๔ ประการดังกล่าวมากขึ้น เมื่อมีระดับการศึกษาสูงขึ้น จึงจะได้รายงานผลการศึกษาดังนี้เป็นลำดับไป ดังนี้

^๕ Jame S. Coleman, (ed.), op.cit., p.18.

^๖ Ibid.

^๗ Ibid., p. 20.

๗.๑ ระดับการศึกษากับความรูความเข้าใจในเรื่องระบบการเมืองหรือสถาบันการเมืองโดยทั่วไป

ในตอนนี้ จะใช้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่าง ๒ ตัวแปร คือ ระดับการศึกษา กับความรูความเข้าใจในเรื่องระบบการเมืองหรือสถาบันการเมืองโดยทั่วไป ซึ่งแยกแยะออกเป็นความรูความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการปกครอง ซึ่งรวมถึงความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจอธิปไตยและรัฐธรรมนูญและความรูความเข้าใจโครงสร้างทางการเมืองหรือสถาบันการเมืองต่าง ๆ ทั้งนี้โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะพิสูจน์สมมติฐานที่ ๕ ในตอนท้ายที่ว่า "ผู้นำเยาวชนชนบทจะมีความรูความเข้าใจในเรื่องระบบการเมืองหรือสถาบันการเมืองโดยทั่วไปมากขึ้นเมื่อมีระดับการศึกษาสูงขึ้น" จึงจะรายงานผลการวิจัยเป็นลำดับข้อย่อยและสรุปรวมอีกครั้งหนึ่งเพื่อพิสูจน์สมมติฐานดังกล่าวต่อไปนี้

๗.๑.๑ ระดับการศึกษากับความรูความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการปกครอง

ตารางที่ ๑๑๒ : ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการปกครองของไทย จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเยาวชน			
	ป.๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป.๕-๗ ร้อยละ (จำนวน)	ม.ศ.๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ ร้อยละ (จำนวน)
ราชาธิปไตย (สมบูรณ์- ญาสิทธิราชย์)	๕.๖๑ (๑๑)	๓.๑๓ (๑)	๑.๘๕ (๒)	- (-)
คอมมิวนิสต์	- (-)	- (-)	- (-)	- (-)
ประชาธิปไตย	๘๘.๒๗ (๑๓๓)	๙๓.๗๕ (๓๐)	๙๕.๒๘ (๑๐๑)	๘๘.๘๖ (๒๓)
ไม่ทราบ	๖.๑๒ (๑๒)	๓.๑๓ (๑)	๒.๘๓ (๓)	๗.๖๘ (๒)
ไม่ตอบ	- (-)	- (-)	- (-)	๓.๘๕ (๑)
รวม	๑๐๐% (๑๕๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ กระจายละเอียดได้ในตารางที่ ๒

เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเฉพาะรูปแบบการปกครองผลการวิจัยในตารางที่ ๑๑๒
ปรากฏว่า ระดับการศึกษาที่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการปกครอง
อยู่บ้าง ก็จะสังเกตได้จากผู้นำเขววชนที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ ป.๔ ป.๗ ม.ศ.๑-๓
และสูงกว่า ม.ศ. ๓ เข้าใจถูกต้องว่า เมืองไทยปกครองในระบอบประชาธิปไตยในจำนวน
ร้อยละ ๘๘.๒๗, ๙๓.๗๕, ๙๕.๒๘ และ ๘๘.๘๖ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๑๓ : ความเข้าใจเกี่ยวกับการเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย จำแนก
ตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเขววชน			
	ป.๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป.๕-๗ ร้อยละ (จำนวน)	ม.ศ.๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ ร้อยละ (จำนวน)
พระมหากษัตริย์	๑๕.๓๑ (๓๐)	๙.๓๘ (๓)	๒๐.๗๕ (๒๒)	๗.๖๙ (๒)
นายกรัฐมนตรี	๑๖.๓๓ (๓๒)	๒๕.๐๐ (๘)	๑๖.๙๘ (๑๘)	๓.๘๕ (๑)
ประชาชนคนไทย	๕๙.๑๘ (๑๑๖)	๖๒.๕๐ (๒๐)	๕๗.๕๕ (๖๑)	๗๖.๙๒ (๒๐)
ไม่ทราบ	๘.๖๗ (๑๗)	๓.๑๓ (๑)	๓.๗๗ (๔)	๑๑.๕๔ (๓)
ไม่ตอบ	๐.๕๑ (๑)	- (-)	๐.๙๔ (๑)	- (-)
รวม	๑๐๐% (๑๙๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ กระจายละเอียดได้
ในตารางที่ ๗

ในตารางที่ ๑๑๓ แสดงผลการวิจัยเกี่ยวกับความเข้าใจในเรื่องอำนาจอธิปไตย
ปรากฏว่า ผู้นำเขววชนที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่จบ ป.๔ - สูงกว่า ม.ศ.๓ มีความเข้าใจ
ถูกต้องว่าอำนาจอธิปไตยหรืออำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศเป็นของประชาชนคนไทยใน
จำนวนร้อยละ ๕๙.๑๘, ๖๒.๕๐, ๕๗.๕๕ และ ๗๖.๙๒ ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าระดับ

การศึกษาที่สูงขึ้นมีผลทำให้ผู้นำเยาวชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้เพิ่มขึ้นบ้าง แต่ไม่ได้
เป็นไปตามลำดับขั้นตอนของระดับการศึกษา

และเกือบในทำนองเดียวกัน ผลการวิจัยเกี่ยวกับความเข้าใจในความหมายของ
รัฐธรรมนูญของผู้นำเยาวชน ในตารางที่ ๑๑๔ จะพบว่าความรู้ความเข้าใจของผู้นำเยาวชน
ในเรื่องความหมายของรัฐธรรมนูญมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอยู่บ้างกับระดับการศึกษาที่สูงขึ้น
ดังจะเห็นได้จากผู้นำเยาวชนที่มีระดับการศึกษาจาก ป.๔ - สูงกว่า ม.ศ.๓ เข้าใจถูก
ต่อว่ารัฐธรรมนูญคือกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ เป็นจำนวนร้อยละ ๒๕.๓๘,
๘๗.๕๐, ๙๘.๑๑ และ ๙๖.๑๕ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๑๔ : ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของรัฐธรรมนูญ จำแนกตาม
ระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเยาวชน			
	ป.๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป.๕-๗ ร้อยละ (จำนวน)	ม.ศ.๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ ร้อยละ (จำนวน)
กฎหมายอาญา	๑๒.๗๖ (๒๕)	๓๑.๑๓ (๑)	๑.๘๕ (๒)	๓.๘๕ (๑)
กฎหมายสูงสุดในการ ปกครองประเทศ	๒๕.๓๘ (๑๓๖)	๘๗.๕๐ (๒๘)	๙๘.๑๑ (๑๐๔)	๙๖.๑๕ (๒๕)
คำสั่งคณะปฏิวัติ	๔.๐๘ (๘)	— (—)	— (—)	— (—)
ไม่ทราบ	๑๓.๒๗ (๒๖)	๕.๓๘ (๓)	— (—)	— (—)
ไม่ตอบ	๐.๕๑ (๑)	— (—)	— (—)	— (—)
รวม	๑๐๐% (๑๕๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ กระจายละเอียดได้
ในตารางที่ ๘

อย่างไรก็ตาม เมื่อถามถึงความสำคัญของรัฐธรรมนูญต่อการปกครอง ปรากฏ คำตอบในตารางที่ ๑๑๕ ซึ่งแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ระดับการศึกษาที่สูงขึ้นมีผลทำให้ ผู้นำเขวชนมีความเข้าใจในสำคัญของรัฐธรรมนูญได้อย่างถูกต้องมากขึ้น ถึงจะสังเกต ได้จากผู้นำเขวชนที่รู้ถึงความสำคัญของรัฐธรรมนูญที่ช่วยจัดระเบียบการปกครอง เป็น จำนวนร้อยละ ๓๗.๗๖, ๔๖.๘๘, ๕๐.๕๔, และ ๕๗.๖๕ ตามลำดับของระดับการศึกษา ตั้งแต่ต่ำ - สูง เป็นที่น่าสังเกตว่า แม้ระดับการศึกษาจะมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของรัฐธรรมนูญ แต่ผู้ที่มีการศึกษาในระดับต่ำคือ จบ ป.๔ และจบ ป.๕-๗ เพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่เข้าใจเรื่องนี้ ส่วนที่มีระดับการศึกษา สูงขึ้น ตั้งแต่ ม.ศ.๑ - ๓ และสูงกว่า ม.ศ.๓ ก็มีจำนวนเกินครึ่งไม่มากนักที่เข้าใจ ในเรื่องดังกล่าว

ตารางที่ ๑๑๕ : ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของรัฐธรรมนูญ จำแนกตาม ระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเขวชน			
	ป.๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป.๕-๗ ร้อยละ (จำนวน)	ม.ศ.๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ ร้อยละ (จำนวน)
สำคัญเพราะรัฐธรรมนูญ ช่วยให้เกิดความสงบ เรียบร้อย บ้านเมืองไม่ ยุ่งเหยิงวุ่นวาย	๔๖.๘๘ (๕๑)	๔๓.๗๕ (๑๔)	๔๕.๒๘ (๔๘)	๕๗.๓๑ (๑๑)
สำคัญเพราะรัฐธรรมนูญ ช่วยจัดระเบียบการ ปกครอง	๓๗.๗๖ (๗๔)	๔๖.๘๘ (๑๕)	๕๐.๕๔ (๕๔)	๕๗.๖๕ (๑๕)
ไม่สำคัญเพราะรัฐ ธรรมนูญไม่ใคร่ช่วย อะไรเลย	๑.๐๒ (๒)	- (-)	- (-)	- (-)
ไม่ทราบ	๑๔.๘๐ (๒๕)	๕.๓๘ (๓)	๓.๓๓ (๔)	- (-)
รวม	๑๐๐% (๑๕๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ ปรากฏละเอียด
ได้ในตารางที่ ๕

จากผลการวิจัยทั้ง ๔ ข้อ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับความ
เข้าใจในเรื่องรูปแบบการปกครองพอสรุปได้ว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์ในเชิงบวก
อยู่บ้างกับความรู้อย่างไรก็ตามเข้าใจในเรื่องรูปแบบการปกครอง หรือ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ผู้
เฒ่าชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องรูปแบบการปกครองมากขึ้น เมื่อมีระดับการศึกษาสูง
ขึ้น แต่มิได้เป็นไปตามขั้นตอนของระดับการศึกษาเสมอไป เมื่อพิจารณาในรายละเอียด
ของความเข้าใจในเรื่องรูปแบบการปกครอง ซึ่งก็น่าแปลกใจเท่าไรนัก เพราะจาก
การวิจัยของสำเนา ขจรศิริม^๕ เกี่ยวกับทัศนคติของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ปีที่ ๑ และปีที่ ๔ ถึงกับปรากฏว่าระดับการศึกษาที่สูงขึ้นมิได้มีผลต่อทัศนคติที่มีต่อการเมือง
และความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยเลย

๗.๑.๒ ระดับการศึกษากับความรู้อย่างไรก็ตามเข้าใจในเรื่องสถาบันการเมือง

ในตอนนี้ จะได้พิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาและความรู้ความ
เข้าใจเกี่ยวกับสถาบันการเมืองต่าง ๆ รวมทั้งหน่วยการปกครองระดับท้องถิ่นอันได้แก่
สถาบันพระมหากษัตริย์ รัฐสภา คณะรัฐมนตรี และสภาตำบล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในเรื่องพระมหากษัตริย์ จากผลการวิจัยของ ดร.
สมชัย รักวิจิตร^๕ พบว่าการศึกษามีส่วนสำคัญในการที่จะช่วยให้เยาวชนในจังหวัด
อุบลราชธานีได้ทราบถึงสถาบันพระมหากษัตริย์ตามขอบเขตแห่งรัฐธรรมนูญ กล่าวคือ

^๕ สำเนา ขจรศิริม, ทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่มีต่อการเมือง,
วิทยานิพนธ์ชั้นปริญญาโทบัณฑิต สาขาการพัฒนารัฐบาล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, พ.ศ. ๒๕๑๓.

^๕ สมชัย รักวิจิตร, การศึกษาพิจารณาเยาวชนทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ของประเทศไทย, (กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการทหาร, ๒๕๑๔), หน้า ๖๐-๖๔.

พวกที่ไม่ได้รับการศึกษา (อ่าน-เขียนไม่ได้) หรือพวกที่มีการศึกษาไม่เกินชั้น ป.๔ มีความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชภารกิจของพระมหากษัตริย์น้อยมาก และกลุ่มที่มีการศึกษา (จบชั้น ป.๔ - จบสูงกว่าชั้น ป.๓) ตระหนักในความสำคัญของพระมหากษัตริย์มากกว่ากลุ่มที่ไม่มี การศึกษา

ตารางที่ ๑๑๖ : ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานะของพระมหากษัตริย์ จำแนกตาม ระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเยาวชน			
	ป.๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป.๕-๓ ร้อยละ (จำนวน)	ม.ศ.๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ ร้อยละ (จำนวน)
เป็นผู้ปกครองหรือเจ้าของประเทศ	๑๒.๒๔ (๒๔)	๑๕.๖๓ (๕)	๑.๘๘ (๒)	๓.๘๕ (๑)
เป็นประมุขของประเทศ	๓๕.๕๑ (๑๔๘)	๓๘.๑๓ (๒๕)	๘๖.๒๓ (๑๐๒)	๘๖.๑๕ (๒๕)
เป็นรัฐบาลหรือหัวหน้ารัฐบาล	๓.๕๓ (๓)	๖.๒๕ (๒)	๑.๘๘ (๒)	- (-)
ไม่ทราบ	๘.๖๓ (๑๓)	- (-)	- (-)	- (-)
รวม	๑๐๐% (๑๘๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๒)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ ดูรายละเอียดได้ในตารางที่ ๑๐

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับความเข้าใจในฐานะของพระมหากษัตริย์ตามตารางที่ ๑๑๖ แสดงให้เห็นว่าระดับการศึกษาที่สูงขึ้นมีส่วนสัมพันธ์ในเชิงบวกอยู่มากพอสมควรกับความเข้าใจใน ฐานะของพระมหากษัตริย์ดังจะสังเกตได้จากผู้นำเยาวชนที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่จบชั้น ป.๔- สูงกว่า ม.ศ.๓ เข้าใจถูกต้องว่า พระมหากษัตริย์มีฐานะเป็นประมุขของประเทศ เป็น จำนวนร้อยละ ๓๕.๕๑, ๓๘.๑๓, ๘๖.๒๓, และ ๘๖.๑๕ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๑๓ : ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของสถาบันของพระมหากษัตริย์
ต่อการปกครองประเทศ จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้ให้คำตอบ			
	ป.๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป.๕-๗ ร้อยละ (จำนวน)	ม.ศ.๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ ร้อยละ (จำนวน)
เป็นสถาบันเก่าแก่ที่มี มาแต่โบราณ	๒๖.๐๒ (๕๑)	๒๑.๘๘ (๓)	๑๒.๒๖ (๑๓)	๑๕.๓๘ (๔)
เป็นสถาบันที่เป็นศูนย์ รวมแห่งความสามัคคี และความจงรักภักดี ของคนไทย	๔๓.๓๓ (๘๕)	๕๓.๑๓ (๑๓)	๖๔.๑๕ (๖๘)	๖๕.๒๓ (๑๘)
เป็นสถาบันที่มีอำนาจ สูงสุดในการปกครอง ประเทศ	๒๑.๔๓ (๔๑)	๑๒.๕๐ (๔)	๒๐.๓๕ (๒๒)	๑๑.๕๔ (๓)
ไม่ทราบ	๕.๑๘ (๑๘)	๑๒.๕๐ (๔)	๑.๘๘ (๒)	๓.๘๕ (๑)
ไม่ตอบ	- (-)	- (-)	๐.๕๔ (๑)	- (-)
รวม	๑๐๐% (๑๕๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : ค่าตามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ กระจายละเอียด
ได้ในตารางที่ ๑๑

ส่วนความเข้าใจในความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีต่อการปกครองประเทศ
ตามตารางที่ ๑๑๓ จะเห็นได้ชัดว่า ความเข้าใจของผู้ให้คำตอบในเรื่องนี้จะมีมากขึ้นตาม
ลำดับเมื่อระดับการศึกษาสูงขึ้น เมื่อพิจารณาในรายละเอียดปรากฏว่าผู้ให้คำตอบที่มีระดับ
การศึกษาตั้งแต่จบชั้น ป.๔ - จบสูงกว่าชั้น ม.ศ.๓ เป็นจำนวนร้อยละ ๖๕.๓๘, ๗๕.๐๐,
๗๖.๔๒, และ ๘๔.๖๒ ตามลำดับ ที่เข้าใจถูกต้องว่า สถาบันพระมหากษัตริย์มีความสำคัญ

ต่อการปกครองในฐานะที่เป็นสถาบันเก่าแก่ที่มีมาแต่โบราณและเป็นสถาบันที่ศูนย์รวมแห่งความ
สามัคคีและความจงรักภักดีของคนไทย

สรุปแล้ว ระเบียบการศึกษามีส่วนสัมพันธ์ในเชิงบวกค่อนข้างมากต่อความรับรู้ความเข้าใจ
ใจในเรื่องสถาบันพระมหากษัตริย์

เกี่ยวกับความเข้าใจในสถาบันรัฐสภา ได้ตรวจสอบถึงความเข้าใจในเรื่ององค์
ประกอบของรัฐสภา (ตามรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. ๒๕๑๓) วาระการดำรงตำแหน่งของ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผลการวิจัยเมื่อนำตัวแปร
ในเรื่อง ระเบียบการศึกษามาเกี่ยวข้องจะเป็นดังนี้

**ตารางที่ ๑๑๘ : ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของรัฐสภา จำแนกตาม
ระดับการศึกษา**

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเขาวรรณ			
	ป.๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป.๕-๗ ร้อยละ (จำนวน)	ม.ศ.๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ ร้อยละ (จำนวน)
สภาเดียวคือสภานิติ บัญญัติแห่งชาติ	๑๘.๓๓ (๓๖)	๑๕.๖๓ (๕)	๕.๖๖ (๖)	๑๕.๓๘ (๔)
๒ สภา คือ วุฒิสภา และสภาผู้แทนราษฎร	๑๘.๓๘ (๓๘)	๒๑.๘๘ (๗)	๓๘.๖๘ (๔๑)	๕๗.๖๘ (๑๕)
๓ สภา คือ วุฒิสภา สภาผู้แทนราษฎรและ สภาตำบล	๔๗.๘๖ (๘๔)	๔๐.๖๓ (๑๓)	๕๒.๘๓ (๕๖)	๑๘.๒๓ (๕)
ไม่ทราบ	๑๘.๒๘ (๒๘)	๒๑.๘๘ (๗)	๒.๘๓ (๓)	๗.๖๘ (๒)
รวม	๑๐๐% (๑๘๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : ค่าถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ ทุกรายละเอียดได้
ในตารางที่ ๑๒

ตามตารางที่ ๑๑๘ แสดงให้เห็นว่าระดับการศึกษาที่สูงขึ้นมีผลต่อการเพิ่มความรู้อย่างยิ่ง ความเข้าใจของผู้นำเขาวขนในเรื่ององค์ประกอบของรัฐสภา ก็จะสังเกตได้จาก ผู้นำเขาวขนที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่จบชั้น ป.๔ - จบสูงกว่าชั้น ม.ศ.๓ เป็นจำนวนร้อยละ ๑๘.๓๘, ๒๑.๘๘, ๓๘.๖๘, และ ๕๗.๖๘. ความสำคัญ ทราบที่ว่ารัฐสภาทั้งสองสภา คือ วุฒิสภา และสภาผู้แทนราษฎร เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้ที่มีการศึกษาจบชั้น ป.๔ ป.๕-๗ และ ม.ศ.๑-๓ เพียงส่วนน้อย และผู้มีการศึกษาจบสูงกว่าชั้น ม.ศ.๓ ก็มีจำนวนร้อยละ เกินกว่าครึ่ง ไม่นานักที่มีความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับองค์ประกอบของรัฐสภา

ตารางที่ ๑๑๘ : ความเข้าใจเกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเขาวขน			
	ป.๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป.๕-๗ ร้อยละ (จำนวน)	ม.ศ.๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ ร้อยละ (จำนวน)
๓ ปี	๖.๖๓ (๑๓)	๖.๒๕ (๒)	๕.๖๖ (๖)	- (-)
๔ ปี	๗๖.๕๓ (๑๕๐)	๖๕.๖๓ (๒๑)	๘๐.๑๘ (๘๘)	๘๖.๑๕ (๒๕)
๕ ปี	๑๐.๗๑ (๒๑)	๑๕.๖๓ (๕)	๑๐.๓๘ (๑๑)	๓.๘๕ (๑)
ไม่ทราบ	๕.๖๑ (๑๑)	๘.๓๘ (๓)	๓.๗๗ (๔)	- (-)
ไม่ตอบ	๐.๕๑ (๑)	๓.๑๓ (๑)	- (-)	- (-)
รวม	๑๐๐% (๑๘๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : ค่าตามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ คูณรายละเอียดได้ในตารางที่ ๑๓

เกี่ยวกับความเข้าใจในวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จาก
การวิจัยของอำพล และสวัสดิ์^{๑๐} พบว่าพวกที่ทราบการอยู่ในวาระการดำรงตำแหน่งของ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรส่วนใหญ่เป็นพวกที่รู้หนังสือ พวกนี้สามารถตอบได้ถูกต้องถึงร้อยละ
๒๔.๘๐ ส่วนพวกที่ไม่รู้หนังสือตอบถูกต้องเพียงร้อยละ ๘.๖๐ เท่านั้น สำหรับความเข้าใจ
ในเรื่องวาระในการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามตารางที่ ๑๑๘ จะ
เห็นได้ไม่ชัดเจนกว่า ระดับการศึกษาที่สูงขึ้นมีผลต่อการเพิ่มความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวาระ
การดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่ตัวแปรทั้งสองก็ยังคงมีความสัมพันธ์กันอยู่
บ้าง ก็จะได้เห็นได้จากผู้นำเยาวชนที่มีระดับการศึกษาจบชั้น ป.๔ - จบสูงกว่าชั้น ม.ศ.๓
มีจำนวนร้อยละ ๗๖.๕๓, ๖๕.๖๓, ๘๐.๑๘, และ ๘๖.๑๕ ตามลำดับ ที่เข้าใจถูกต้องว่า
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๔ ปี

ส่วนความเข้าใจในหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จากการวิจัยของอำพลและ
สวัสดิ์^{๑๑} พบว่าพวกที่รู้หนังสือทราบว่าผู้แทนราษฎรมีหน้าที่อย่างไรมากกว่าพวกไม่รู้หนังสือ
ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ทราบถึงหน้าที่ของผู้แทนราษฎรเลย และ ดร.สมชัย รัทวิจิตร^{๑๒} ก็พบใน
การวิจัยว่า ระดับการศึกษาที่สูงขึ้นมีผลทำให้ราษฎรทราบถึงหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรเพิ่มมากขึ้น

จากการวิจัยตามตารางที่ ๑๒๐ ปรากฏว่าผู้นำเยาวชนที่มีระดับการศึกษาจบชั้น
ป.๔ - จบสูงกว่า ม.ศ.๓ ที่เข้าใจถูกต้องว่าหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คือ

^{๑๐} อำพล สิงโหวินท์ และ สวัสดิ์ กฤตรัชชานันต์, ความตื่นตัวทางการเมือง
กับการสื่อสาร, รายงานการวิจัย (เอกสารโรเนียว), ๒๕๑๖, หน้า ๖๒.

^{๑๑} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๖๑-๖๒.

^{๑๒} สมชัย รัทวิจิตร, เรื่องเดิม, หน้า ๑๔๖-๔๗.

ตารางที่ ๑๒๐ : ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเยาวชน			
	ป.๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป.๕-๗ ร้อยละ (จำนวน)	ม.ศ.๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ ร้อยละ (จำนวน)
ปราบคอมมิวนิสต์	๐.๕๑ (๑)	- (-)	- (-)	- (-)
ออกกฎหมายและ ควบคุมการทำงานของ รัฐบาล	๔๖.๕๔ (๙๒)	๗๕.๐๐ (๒๔)	๗๓.๕๘ (๗๘)	๗๖.๕๒ (๒๐)
พัฒนาประเทศให้ เจริญรุ่งเรือง	๔๕.๕๒ (๙๐)	๒๕.๐๐ (๘)	๒๕.๔๗ (๒๗)	๑๙.๒๓ (๕)
ไม่ทราบ	๖.๖๓ (๑๓)	- (-)	๐.๕๔ (๑)	๓.๘๕ (๑)
รวม	๑๐๐% (๑๘๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ: คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ กระจายละเอียดได้ในตารางที่ ๑๔

ออกกฎหมายและควบคุมการทำงานของรัฐบาลมีจำนวนร้อยละ ๔๖.๕๔, ๗๕.๐๐, ๗๓.๕๘, และ ๗๖.๕๒ ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าระดับการศึกษามีส่วนสัมพันธ์อย่างมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

โดยสรุปแล้ว อาจกล่าวได้ว่าระดับการศึกษามีส่วนสัมพันธ์ในเชิงบวกต่อความรู้ความเข้าใจในเรื่องรัฐสภาอยู่ค่อนข้างมาก

ในเรื่องสถาบันฝ่ายบริหาร ได้สอบถามถึงความเข้าใจเกี่ยวกับคณะรัฐมนตรีในเรื่องโครงสร้างง่าย ๆ และหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี ซึ่งแสดงผลการวิจัยที่มีส่วนสัมพันธ์กับระดับการศึกษาดังนี้

ตารางที่ ๑๒๑ : ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะรัฐมนตรี จำแนกตาม
ระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเยาวชน			
	ป.๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป.๕-๗ ร้อยละ (จำนวน)	ม.ศ.๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ ร้อยละ (จำนวน)
นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี	๔๔.๕๐ (๘๘)	๕๐.๐๐ (๑๖)	๖๖.๐๔ (๗๐)	๖๑.๕๔ (๑๖)
พระมหากษัตริย์และรัฐมนตรี	๖.๑๒ (๑๒)	— (—)	๓.๗๗ (๔)	๓.๘๕ (๑)
ประธานสภาผู้แทนราษฎรและ รัฐมนตรี	๓๔.๖๘ (๖๘)	๔๐.๖๓ (๑๓)	๒๘.๒๕ (๓๑)	๒๖.๘๒ (๗)
ไม่ทราบ	๑๓.๗๘ (๒๗)	๖.๖๕ (๒)	๐.๘๔ (๑)	๗.๖๘ (๒)
ไม่ตอบ	๐.๕๑ (๑)	๓.๑๓ (๑)	— (—)	— (—)
รวม	๑๐๐% (๑๘๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ กระจายละเอียดได้
ในตารางที่ ๑๕

เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับความรู้อย่างเข้าใจในเรื่ององค์ประกอบ
ของคณะรัฐมนตรี ผลปรากฏตามตารางที่ ๑๒๑ ว่าผู้นำเยาวชนจะมีความรู้ในเรื่องนี้ในแง่ไปใน
ทางเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อระดับการศึกษาสูงขึ้นในช่วงระดับต้น - กลาง แต่กลับลดลงเล็กน้อย
เมื่อถึงระดับการศึกษาสูงสุด กล่าวคือ มีผู้นำเยาวชนจำนวนร้อยละ ๔๔.๕๐, ๕๐.๐๐,
๖๖.๐๔, และ ๖๑.๕๔ ตามลำดับของระดับการศึกษาตั้งแต่จบชั้น ป.๔ - จบสูงกว่าชั้น ม.ศ.๓
ที่มีความรู้ว่าคณะรัฐมนตรีประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี แสดงให้เห็นว่าระดับการศึกษา
ที่สูงขึ้นมีผลต่อการเพิ่มความรู้ในเรื่ององค์ประกอบของคณะรัฐมนตรีหรือผู้พอสมควรแต่ไม่มากนัก

ในทำนองเดียวกันตามตารางที่ ๑๒๒ ซึ่งแสดงถึงความเข้าใจว่าใครเป็นหัวหน้าคณะ
รัฐมนตรี ปรากฏว่าระดับการศึกษาที่สูงขึ้นมีส่วนน้อยพอสมควรต่อการเพิ่มความรู้ว่านายกรัฐมนตรี

ตารางที่ ๑๒๒ : ความเข้าใจเกี่ยวกับตัวหัวหน้าคณะรัฐมนตรี จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเยาวชน			
	ป.๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป.๕-๗ ร้อยละ (จำนวน)	ม.ศ.๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่าม.ศ.๓ ร้อยละ (จำนวน)
พระมหากษัตริย์	๑๐.๒๐ (๒๐)	๑๒.๕๐ (๕)	๓๐.๗๗ (๕)	๓๐.๘๕ (๑)
ประธานสภาผู้แทน ราษฎร	๑๒.๗๖ (๒๕)	๑๕.๖๓ (๕)	๖.๒๐ (๗)	๗.๖๘ (๒)
นายกรัฐมนตรี	๖๖.๓๓ (๑๓๐)	๖๘.๗๕ (๒๒)	๘๗.๗๕ (๕๓)	๘๕.๖๒ (๒๒)
ไม่ทราบ	๑๐.๒๐ (๒๐)	๓.๑๓ (๑)	๑.๘๘ (๒)	๓.๘๕ (๑)
ไม่ตอบ	๐.๕๑ (๑)	- (-)	- (-)	- (-)
รวม	๑๐๐% (๑๘๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๒)

หมายเหตุ : คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ ดูรายละเอียดได้ในตารางที่ ๑๖

เป็นหัวหน้าคณะรัฐมนตรี สังเกตได้จากผู้นำเยาวชนที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่จบชั้น ป.๔ - จบสูงกว่าชั้น ม.ศ.๓ ที่มีความรู้ว่านายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าคณะรัฐมนตรีมีจำนวนร้อยละ ๖๖.๓๓, ๖๘.๗๕, ๘๗.๗๕, และ ๘๕.๖๒ ตามลำดับ

แต่สำหรับความเข้าใจในเรื่องหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีก็ปรากฏในตารางที่ ๑๒๓ แสดงให้เห็นว่า ระดับการศึกษามีได้มีความสัมพันธ์กับความรู้อย่างไรในเรื่องหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีเลย เมื่อพิจารณารายละเอียดจะพบว่าผู้นำเยาวชนที่มีความรู้ว่าการบริหารประเทศมีจำนวนร้อยละ ๕๖.๑๒, ๕๐.๐๐, ๗๘.๓๐, และ ๖๘.๒๓ ตามลำดับของระดับการศึกษาจากต่ำ - สูง

รวม	๑๐๐% (๑๘๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๒)
------------	-------------------	--------------------	-------------------	--------------------

ตารางที่ ๑๒๓ : ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี จำแนกตามระดับ
การศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเขววชน			
	ป.๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป.๕-๗ ร้อยละ (จำนวน)	มศ.๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ ร้อยละ (จำนวน)
ออกกฎหมาย	๑๕.๘๒ (๓๑)	๒๘.๑๓ (๕)	๑๓.๒๑ (๑๔)	๗.๖๕ (๒)
บริหารประเทศ	๕๖.๑๒ (๑๑๐)	๕๐.๐๐ (๑๖)	๗๘.๓๐ (๘๓)	๖๕.๒๓ (๑๘)
ควบคุมการทำงาน ของสมาชิกสภาผู้แทน	๑๗.๓๕ (๓๔)	๑๕.๖๓ (๕)	๗.๕๕ (๘)	๒๓.๐๘ (๖)
ไม่ทราบ	๕.๖๕ (๑๑)	๖.๒๕ (๒)	๐.๕๔ (๑)	- (-)
ไม่ตอบ	๑.๐๒ (๒)	- (-)	- (-)	- (-)
รวม	๑๐๐% (๑๕๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ คูณรายละเอียดได้
ในตารางที่ ๑๗

โดยสรุปแล้วอาจกล่าวได้ว่า ระดับการศึกษาที่สูงขึ้นมีส่วนสัมพันธ์อยู่บ้างค่อนข้างน้อย
ต่อการเพิ่มความรู้ความเข้าใจของผู้นำเขววชนในเรื่องคณะรัฐมนตรี

เรื่องสุดท้ายเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในเรื่องสถาบันการเมืองคือ ความรู้ความ
เข้าใจเกี่ยวกับหน่วยการปกครองระดับท้องถิ่น อย่างเช่นสภาตำบล โดยทดสอบถึงความ
เข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการสภาตำบล และมีตัวแปรคือระดับการศึกษา
เข้ามาเกี่ยวข้อง ผลการวิจัยแสดงไว้ในตารางที่ ๑๒๔, ๑๒๕

จากตารางที่ ๑๒๔ ปรากฏว่าผู้นำเขววชนที่รู้ว่าเป็นประธานคณะกรรมการ
สภาตำบลมีจำนวนร้อยละ ๖๕.๕๐, ๖๘.๗๕, ๘๗.๗๔, และ ๗๖.๕๒ ตามลำดับของผู้มีระดับ

การศึกษาตั้งแต่จบ ป. ๔-จบสูงกว่านั้น ม. ศ. ๓ แสดงให้เห็นว่าระดับการศึกษาที่สูงขึ้นมิได้
ทำให้นายาเยวชนมีความรู้เพิ่มขึ้นในส่วนนี้เลย

ตารางที่ ๑๒๔ : ความเข้าใจเกี่ยวกับตัวประธานคณะกรรมการสภาตำบล จำแนก
ตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเยวชน			
	ป. ๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป. ๕-๓ ร้อยละ (จำนวน)	ม. ศ. ๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม. ศ. ๓ ร้อยละ (จำนวน)
นายอำเภอ	๒๐.๕๒ (๔๑)	๒๘.๑๓ (๕)	๕.๔๓ (๑๐)	๑๕.๓๘ (๔)
ครูประชาบาล	๒.๕๕ (๕)	- (-)	๐.๕๔ (๑)	๓.๖๘ (๒)
กำนัน	๖๕.๕๐ (๑๓๓)	๖๘.๓๕ (๒๒)	๘๓.๓๔ (๕๓)	๗๖.๕๒ (๒๐)
ไม่ทราบ	๖.๑๒ (๑๒)	๓.๑๓ (๑)	๑.๘๘ (๒)	- (-)
ไม่ตอบ	๐.๕๑ (๑)	- (-)	- (-)	- (-)
รวม	๑๐๐% (๑๕๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ คูณรายละเอียดได้
ในตารางที่ ๑๒๕

อย่างไรก็ตาม เมื่อทดสอบถึงความเข้าใจว่าใครเป็นคณะกรรมการผู้หนึ่งในสภา
ตำบลตามตารางที่ ๑๒๕ ปรากฏว่ามีผู้นำเยวชนที่ตอบถูกต้องว่าเป็นแพทย์ประจำตำบล จำนวน
ร้อยละ ๓๕.๓๑, ๓๓.๕๐, ๕๕.๖๖, และ ๕๐.๐๐ ตามลำดับของระดับการศึกษาตั้งแต่จบชั้น
ป. ๔ - จบสูงกว่าชั้น ม. ศ. ๓ แสดงให้เห็นว่าความรู้ความเข้าใจว่าใครเป็นกรรมการผู้หนึ่ง
ในคณะกรรมการสภาตำบลของผู้นำเยวชน มีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้นเมื่อระดับการศึกษาสูงขึ้น
แต่มิได้เป็นไปตามขั้นตอนของระดับการศึกษาทั้งหมดโดยเฉพาะในช่วงปลาย

ตารางที่ ๑๒๕ : ความเข้าใจเกี่ยวกับตัวกรรมการผู้หนึ่งของคณะกรรมการสภา
ตำบล จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเขาวชน			
	ป.๔ รอยละ (จำนวน)	ป.๕-๓ รอยละ (จำนวน)	ม.ศ. ๑-๓ รอยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ. ๓ รอยละ (จำนวน)
แพทย์ประจำตำบล	๓๕.๗๑ (๓๐)	๓๓.๕๖ (๑๒)	๕๕.๖๖ (๕๕)	๕๐.๐๐ (๑๓)
สารวัตรกำนัน	๕๖.๕๔ (๕๒)	๕๐.๖๓ (๑๓)	๓๐.๑๕ (๓๒)	๒๓.๐๘ (๖)
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	๘.๑๖ (๑๖)	๑๒.๕๐ (๔)	๕.๕๓ (๑๐)	๒๓.๐๘ (๖)
ไม่ทราบ	๘.๑๖ (๑๖)	๕.๓๘ (๓)	๕.๗๒ (๕)	๓.๘๕ (๑)
ไม่ตอบ	๑๐.๐๒ (๒)	- (-)	- (-)	- (-)
รวม	๑๐๐% (๑๕๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ กระจายละเอียดได้
ในตารางที่ ๑๕

สรุปแล้ว ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภา
ตำบลมีอยู่น้อยมาก

จากผลการศึกษาวิจัยซึ่งที่รายงานไปแล้วข้างต้นในแต่ละเรื่องเกี่ยวกับความรู้ความ
เข้าใจในเรื่องระบบการเมืองหรือสถาบันการเมืองโดยทั่วไป ได้นำเอาข้อมูลตัวเลขเฉพาะ
พวกผู้นำเขาวชนที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ มาสรุปรวมกันแล้วเฉลี่ยเป็นอัตรา
ร้อยละทุกระดับการศึกษาอีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อพิสูจน์สมมติฐานที่ ๕ ว่า "ผู้นำเขาวชนจะมี
ความรู้ความเข้าใจในเรื่องระบบการเมืองหรือสถาบันการเมืองโดยทั่วไปมากขึ้น เมื่อมีระดับ
การศึกษาสูงขึ้น" ผลสรุปปรากฏในตารางที่ ๑๒๖ และรายละเอียดผลการวิจัยแต่ละข้อ
แสดงไว้ในตารางที่ ๑๒๗

ตารางที่ ๑๒๖ : ความรู้ความเข้าใจในเรื่องระบบการเมืองหรือสถาบันการเมือง
โดยทั่วไปโดยเฉลี่ย จำแนกตามระดับการศึกษา

<u>ร้อยละของผู้นำเยาวชนที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องระบบการเมืองโดยทั่วไป ตามระดับการศึกษา</u>			
ป.๔	ป.๕-๗	ม.ศ.๑-๓	สูงกว่า ม.ศ.๓
๕๘.๒๔	๖๒.๕๕	๗๔.๔๖	๗๖.๖๕

หมายเหตุ : ผู้นำเยาวชนทั้งหมดที่มีและไม่มีความรู้ความเข้าใจรวมทั้งไม่ตอบ
ในเรื่องนี้โดยเฉลี่ย พิจารณาได้ในตารางที่ ๒๐

ตามตารางที่ ๑๒๖ ปรากฏว่าผู้นำเยาวชนชนบทมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องระบบ
การเมืองหรือสถาบันการเมืองโดยทั่วไปมากขึ้นเป็นจำนวนร้อยละ ๕๘.๒๔, ๖๒.๕๕, ๗๔.๔๖,
และ ๗๖.๖๕ ตามลำดับ เมื่อมีระดับการศึกษาสูงขึ้นตั้งแต่จบชั้น ป.๔ - สูงกว่าชั้น ม.ศ.๓
สมมติฐานที่ตั้งไว้จึงเป็นที่ยอมรับได้

ตามตารางที่ ๑๒๗ ได้สรุปให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับความรู
ความเข้าใจในเรื่องระบบการเมืองหรือสถาบันการเมืองโดยทั่วไปในเรื่องต่าง ๆ ของผู้นำ
เยาวชน จะเห็นว่าระดับการศึกษามีความสัมพันธ์อย่างมากกับความรู้ความเข้าใจในเรื่องความ
สำคัญของรัฐธรรมนูญ ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ต่อการปกครองและองค์ประกอบ
ของรัฐสภา กล่าวคือ ผู้นำเยาวชนชนบทมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องทั้งสามมากขึ้น เมื่อ
มีระดับการศึกษาสูงขึ้น ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับความรูความเข้าใจในเรื่อง
รูปแบบการปกครองของไทย อำนาจอธิปไตย ความหมายของรัฐธรรมนูญ ฐานะของพระ
มหากษัตริย์ วาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
องค์ประกอบและอำนาจของคณะรัฐมนตรีและกรรมการผู้หนึ่งในคณะกรรมการสภาตำบล จะ
พบว่าความสัมพันธ์ในเรื่องเหล่านี้มีอยู่บ้างคือ ผู้นำเยาวชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเหล่า
นี้มากขึ้น เมื่อมีระดับการศึกษาสูงขึ้น แต่มีได้เป็นไปตามขั้นตอนของทุกระดับการศึกษา สำหรับ

ตารางที่ ๑๒๓ : ความรู้ความเข้าใจในเรื่องระบบการเมืองหรือสถาบันการเมือง
โดยทั่วไปในแต่ละข้อย่อย จำแนกตามระดับการศึกษา

คำถามแต่ละข้อ	ระดับการศึกษาของผู้นำเยาวชน			
	ป.๘ รอยละ(จำนวน)	ป.๕-๗ รอยละ(จำนวน)	ม.ศ.๑-๓ รอยละ(จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ รอยละ(จำนวน)
รูปแบบการปกครอง ของไทย	๘๘.๒๓ (๑๓๓)	๘๓.๗๕ (๓๐)	๘๕.๒๘ (๑๐๑)	๘๘.๕๖ (๒๓)
ผู้เป็นเจ้าของอำนาจ อธิปไตย	๕๕.๑๘ (๑๑๖)	๖๒.๕๐ (๒๐)	๕๗.๕๕ (๖๑)	๗๖.๘๒ (๒๐)
ความหมายของ รัฐธรรมนูญ	๖๕.๓๕ (๑๓๖)	๘๗.๕๐ (๒๘)	๘๘.๑๑ (๑๐๔)	๘๖.๑๕ (๒๕)
ความสำคัญของ รัฐธรรมนูญ	๓๓.๗๖ (๓๔)	๕๖.๘๘ (๑๕)	๕๐.๘๔ (๕๔)	๕๗.๖๕ (๑๕)
ฐานะของพระมหากษัตริย์	๗๕.๕๑ (๑๔๘)	๗๘.๑๓ (๒๕)	๘๖.๒๓ (๑๐๒)	๘๖.๑๕ (๒๕)
ความสำคัญของ พระมหากษัตริย์ต่อการ ปกครอง	๖๕.๓๕ (๑๓๖)	๗๕.๐๐ (๒๔)	๗๖.๕๒ (๘๑)	๘๘.๖๒ (๒๖)
องค์ประกอบของ รัฐสภา	๑๕.๓๕ (๓๘)	๒๑.๘๘ (๗)	๓๘.๖๘ (๔๑)	๕๗.๖๕ (๑๕)
วาระการดำรง ตำแหน่งของ สส.	๗๖.๕๓ (๑๕๐)	๖๕.๖๓ (๒๑)	๘๐.๑๕ (๘๕)	๘๖.๑๕ (๒๕)
หน้าที่หลักของ สส.	๕๖.๘๕ (๕๒)	๗๕.๐๐ (๒๔)	๗๓.๕๘ (๗๘)	๗๖.๘๒ (๒๐)
องค์ประกอบของ ก.ร.ม.	๔๘.๕๐ (๘๘)	๕๐.๐๐ (๑๖)	๖๖.๐๔ (๗๐)	๖๑.๕๕ (๑๖)
หัวหน้า ก.ร.ม.	๖๖.๓๓ (๑๓๐)	๖๘.๗๕ (๒๒)	๘๗.๗๕ (๙๓)	๘๘.๖๒ (๒๒)
หน้าที่ของ ก.ร.ม.	๕๖.๑๒ (๑๑๐)	๕๐.๐๐ (๑๖)	๗๘.๓๐ (๘๓)	๖๕.๒๓ (๑๘)

ตารางที่ ๑๒๗ - - - ต่อ

คำถามแต่ละข้อ	ระดับการศึกษาของผู้นำเยาวชน			
	ป.๘	ป.๕-๗	ม.ศ.๑-๓	สูงกว่า ม.ศ.๓
	รอยละ (จำนวน)	รอยละ (จำนวน)	รอยละ (จำนวน)	รอยละ (จำนวน)
ประธานคณะกรรมการ-				
การรศกตำบล	๖๘.๕๐ (๑๓๗)	๖๘.๗๕ (๒๓)	๘๗.๗๕ (๕๓)	๗๖.๕๒ (๒๐)
กรรมการผู้หนึ่งใน				
คณะกรรมการรศก				
ตำบล	๓๕.๗๑ (๗๐)	๓๗.๕๐ (๑๒)	๕๕.๖๖ (๕๕)	๕๐.๐๐ (๑๓)

หมายเหตุ : ข้อมูลตัวเลขในตารางนี้ นำเสนอเฉพาะผู้นำเยาวชนที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ เท่านั้น ส่วนผู้นำเยาวชนทั้งหมดที่แยกเป็นพวกมีและไม่มีความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งพวกไม่ตอบในเรื่องต่าง ๆ แต่ละข้อ พิจารณาได้ในตารางที่ ๒๑

ระดับการศึกษากับความรู้ความเข้าใจในเรื่องหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี และในเรื่องประธานคณะกรรมการรศกตำบล ปรากฏว่าไม่มีความสัมพันธ์กันอยู่เลย

๗.๒ ระดับการศึกษากับความรู้ความเข้าใจในเรื่องตัวแทนของประชาชนหรือตัวแทนของรัฐ

ในตอนี้ จะเสนอรายงานผลการวิจัยซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับความรู้ความเข้าใจในเรื่องตัวแทนของประชาชนหรือตัวแทนของรัฐ ซึ่งได้แก่การรู้จักสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประธานสภาผู้แทนราษฎร นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี พรรคการเมือง หัวหน้าพรรคการเมือง กลุ่มต่าง ๆ และความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งและสื่อมวลชน ทั้งนี้โดยมุ่งที่จะพิสูจน์สมมติฐานที่ ๑๐ ว่า "ผู้นำเยาวชนชนบทจะมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องตัวแทนของประชาชนหรือตัวแทนของรัฐมากขึ้น เมื่อมีระดับการศึกษาสูงขึ้น" ซึ่ง

เป็นการอนุมัติตามผลการวิจัยของ Almond และ Verba^{๑๓} ที่พบว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงขึ้นจะมีปริมาณความรู้ในข่าวสารทางการเมืองมากขึ้น ถึงจะรายงานผลการวิจัยตามลำดับข้อต่อไปนี้

ตารางที่ ๑๒๘ : การรู้จักสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดของตน จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเยาวชน			
	ป.๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป.๕-๗ ร้อยละ (จำนวน)	ม.ศ.๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ ร้อยละ (จำนวน)
รู้จัก (ระบุชื่อได้ถูกต้อง)	๗๘.๐๖ (๑๕๓)	๘๑.๒๕ (๒๖)	๘๒.๕๕ (๘๘)	๘๒.๓๑ (๒๔)
- รู้จัก ๒ คน	๖๘.๓๗ (๑๓๔)	๗๕.๐๐ (๒๔)	๘๘.๖๘ (๙๔)	๘๘.๖๒ (๒๒)
- รู้จัก ๑ คน	๙.๖๙ (๑๙)	๖.๒๕ (๒)	๓.๗๗ (๔)	๗.๖๙ (๒)
ไม่รู้จัก	๒๑.๙๔ (๔๓)	๑๘.๗๕ (๖)	๑๗.๔๕ (๘)	๑๗.๖๙ (๕)
รวม	๑๐๐% (๑๙๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ กระจายละเอียดได้ในตารางที่ ๒๒

เกี่ยวกับการรู้จักสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตจังหวัดของตน ตามตารางที่ ๑๒๘ ปรากฏว่าผู้นำเยาวชนที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่จบชั้น ป.๔ - จบสูงกว่าชั้น ม.ศ.๓ มีจำนวนร้อยละ ๗๘.๐๖, ๘๑.๒๕, ๘๒.๕๕, และ ๘๒.๓๑ ตามลำดับ ที่สามารถระบุชื่อสมาชิกสภา-

^{๑๓}

Gabriel A. Almond and Sidney Verba, The Civic Culture : Political Attitudes and Democracy in Five Nations (Boston : Little, Brown and Company, 1965), p. 317.

ผู้แทนราษฎรในเขตจังหวัดของชนโคกตกอง (๑ - ๒ คน) แสดงว่าระดับการศึกษาที่สูงขึ้น
มีผลอย่างมากพอสมควรต่อการรู้จักสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้นำเขาวชน ที่น่าสังเกตก็คือ
ผู้นำเขาวชนทุกระดับการศึกษาส่วนใหญ่ (มากกว่าร้อยละ ๗๘) ที่รู้จักสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ตารางที่ ๑๒๕ : การรู้จักประชาชนสภาผู้แทนราษฎร จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเขาวชน			
	ป.๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป.๕-๗ ร้อยละ (จำนวน)	ม.ศ. ๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ ร้อยละ (จำนวน)
รู้จัก (ระบุชื่อโคกตกอง)	๑๔.๒๕ (๒๘)	๒๕.๐๐ (๘)	๓๕.๖๒ (๔๒)	๒๖.๕๒ (๗)
ไม่รู้จัก	๘๕.๗๑ (๑๖๘)	๗๕.๐๐ (๒๔)	๖๐.๓๘ (๖๘)	๗๓.๔๘ (๑๙)
รวม	๑๐๐% (๑๙๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ ทุกรายละเอียด
ในตารางที่ ๒๓

ส่วนการรู้จักประชาชนสภาผู้แทนราษฎร ตามตารางที่ ๑๒๕ ปรากฏว่าระดับการศึกษา
ที่สูงขึ้นมีผลก่อให้เกิดความใหม่เอียงที่จะเพิ่มการรู้จักประชาชนสภาผู้แทนราษฎร ถึงสังเกตได้
จากผู้ที่มีการศึกษาดังแต่จบชั้น ป.๔ - จบสูงกว่าชั้น ม.ศ.๓ รู้จักประชาชนสภาผู้แทน
ราษฎรเป็นจำนวนร้อยละ ๑๔.๒๕, ๒๕.๐๐, ๓๕.๖๒, และ ๒๖.๕๒ ตามลำดับ แต่จะเห็น
ว่าผู้ที่รู้จักประชาชนสภาผู้แทนราษฎรมีอยู่เพียงส่วนน้อยมากทุกระดับการศึกษา

สำหรับการรู้จักนายกรัฐมนตรี จากการวิจัยของ อ่ำพล และ สวัสดิ์^{๑๔} พบว่า
ผู้รู้หนังสือ (ร้อยละ ๖๕.๐๐) รู้จักนายกรัฐมนตรีมากกว่าผู้ไม่รู้หนังสือ (ร้อยละ ๒๘.๖๐)

^{๑๔} อ่ำพล สิงห์โกวิท และ สวัสดิ์ กฤตราชันย์, เรื่องเดิม, หน้า ๖๑.

ในตารางที่ ๑๓๐ แสดงให้เห็นว่า ผู้นำเยาวชนมีแนวโน้มที่จะรู้จักนายกรัฐมนตรีเพิ่มมากขึ้นเมื่อมีระดับการศึกษาสูงขึ้น แต่มิได้เป็นไปตามขั้นตอนของระดับการศึกษาทุกระดับ ดังสังเกตได้จากผู้ที่รู้จักนายกรัฐมนตรีมีจำนวนร้อยละ ๗๕.๐๘, ๕๐.๖๓, ๕๕.๒๘ และ ๕๒.๓๑ ตามลำดับของผู้มีระดับการศึกษาตั้งแต่จบชั้น ป.๔ - จบสูงกว่าชั้น ม.ศ.๓ แต่มีข้อสังเกตซึ่งตรงกันข้ามกับการรู้จักประธานสภาผู้แทนราษฎร คือ ผู้นำเยาวชนทุกระดับการศึกษาส่วนใหญ่ถึงร้อยละกว่า ๗๕ ที่รู้จักนายกรัฐมนตรี

ตารางที่ ๑๓๐ : การรู้จักนายกรัฐมนตรี จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเยาวชน			
	ป.๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป.๕-๓ ร้อยละ (จำนวน)	ม.ศ.๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ ร้อยละ (จำนวน)
รู้จัก (ระบุชื่อได้ถูกต้อง)	๗๕.๐๘ (๑๕๕)	๕๐.๖๓ (๒๕)	๕๕.๒๘ (๑๐๑)	๕๒.๓๑ (๒๔)
ไม่รู้จัก	๒๐.๕๒ (๔๑)	๔๙.๓๗ (๓)	๔๔.๗๒ (๕)	๔๗.๖๙ (๒)
รวม	๑๐๐% (๑๕๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ ทุกรายละเอียดยกได้ในตารางที่ ๒๔

เกี่ยวกับการรู้จักนายกรัฐมนตรี ซึ่งในที่นี่ได้ยกชื่อบุคคลที่เป็นรัฐมนตรี (สมัยรัฐบาล มรว.เสนีย์ ปราโมช พ.ศ. ๒๕๑๕) สามคนมาให้ผู้นำเยาวชนระบุว่า เป็นรัฐมนตรีหรือไม่ คือ พล.ต.ประภาณ อติเรกสาร พล.อ.อ.ทวี จุลทรัพย์ และนายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ ผลการวิจัยแยกแยะตามระดับการศึกษาปรากฏในตารางที่ ๑๓๑

จากตารางที่ ๑๓๑ จะเห็นว่า การรู้จักรัฐมนตรีทั้งสามคนจะเพิ่มมากขึ้นหรือมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้น เมื่อผู้นำเยาวชนมีระดับการศึกษาสูงขึ้น ดังจะสังเกตได้จาก การรู้จัก

ตารางที่ ๑๓๑ : การรู้จักรัฐมนตรี จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	พล.ต.ประมาณ			พล.อ.อ.ทวี			นายประสิทธิ์			รวม
	รู้จัก	ไม่รู้จัก	ไม่ตอบ	รู้จัก	ไม่รู้จัก	ไม่ตอบ	รู้จัก	ไม่รู้จัก	ไม่ตอบ	
ป.๔	๕๘.๑๖ (๑๑๔)	๓๘.๒๓ (๗๕)	๓.๕๗ (๗)	๕๑.๐๒ (๑๐๐)	๔๕.๔๑ (๘๘)	๓.๕๗ (๗)	๓๕.๘๐ (๗๘)	๕๖.๖๓ (๑๑๑)	๓.๕๗ (๗)	๑๐๐% (๑๕๖)
ป.๕-๗	๖๕.๖๓ (๒๑)	๓๔.๓๘ (๑๑)	- (-)	๕๖.๒๕ (๑๘)	๔๓.๗๕ (๑๔)	- (-)	๔๓.๗๕ (๑๔)	๕๖.๒๕ (๑๘)	- (-)	๑๐๐% (๓๒)
ม.ศ.๑-๓	๘๑.๑๓ (๘๖)	๑๗.๕๒ (๑๘)	๐.๕๔ (๑)	๗๒.๖๔ (๗๗)	๖๖.๕๒ (๖๘)	๐.๕๔ (๑)	๕๒.๘๓ (๕๖)	๕๖.๒๓ (๕๘)	๐.๕๔ (๑)	๑๐๐% (๑๐๖)
สูงกว่า ปริญญาตรี	๕๒.๓๑ (๒๔)	๗.๖๘ (๒)	- (-)	๖๕.๓๘ (๑๗)	๓๔.๖๒ (๘)	- (-)	๕๓.๘๕ (๑๔)	๕๖.๑๕ (๑๒)	- (-)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : ก. หมายถึง รู้จักว่าบุคคลทั้งสามเป็นรัฐมนตรี
 ข. หมายถึง ไม่รู้จักว่าบุคคลทั้งสามเป็นรัฐมนตรี โดยเข้าใจผิด
 หรือไม่ทราบ
 ตัวเลขในตารางนำเสนอเป็นร้อยละ ตัวเลขในวงเล็บเป็น
 จำนวนผู้นำเขวายน
 คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ กระจายละเอียด
 ได้ในตารางที่ ๒๕

พล.ต.ประมาณ อธิการบดี ในฐานะรัฐมนตรี ผู้นำเขวายนจะรู้จักเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน
 ร้อยละ ๕๘.๑๖, ๖๕.๖๓, ๘๑.๑๓, และ ๕๒.๓๑ ตามลำดับของระดับการศึกษาจากต่ำ-สูง
 การรู้จักนายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ ก็เป็นไปในทำนองเดียวกัน เป็นจำนวนร้อยละ ๓๕.๘๐,
 ๔๓.๗๕, ๕๖.๒๓, และ ๕๓.๘๕ ตามลำดับของระดับการศึกษา จะมีก็แต่การรู้จัก พล.อ.อ.ทวี
 จุดทรัพย์ ที่การรู้จักมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ แต่กลับลดลงเล็กน้อยในระดับการสูงสุด
 กล่าวคือ มีผู้นำเขวายนรู้จักว่าเป็นรัฐมนตรีเป็นจำนวนร้อยละ ๕๑.๐๒, ๕๖.๒๕, ๗๒.๖๔,

และ ๒๕.๓๘ ตามลำดับของระดับการศึกษาจากต่ำ - สูง อย่างไรก็ตามอาจกล่าวได้ว่าระดับการศึกษามีผลต่อการรู้จักรัฐมนตรีค่อนข้างมาก

ตารางที่ ๑๓๒ : การรู้จักพรรคการเมือง จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเยาวชน			
	ป.๔	ป.๕-๗	ม.ศ.๑-๓	สูงกว่า ม.ศ.๓
	ร้อยละ (จำนวน)	ร้อยละ (จำนวน)	ร้อยละ (จำนวน)	ร้อยละ (จำนวน)
รู้จักชื่อพรรคการเมือง	๘๔.๖๕ (๑๖๖)	๕๐.๖๓ (๒๕)	๕๗.๑๗ (๑๐๓)	๕๒.๓๑ (๒๔)
- รู้จัก ๔ พรรค	๖๗.๘๖ (๑๓๓)	๗๕.๐๐ (๒๕)	๕๑.๕๑ (๕๗)	๔๔.๕๖ (๒๓)
- รู้จัก ๓ พรรค	๑๒.๒๔ (๒๔)	๑๕.๖๓ (๕)	๓.๗๗ (๔)	๓.๘๕ (๑)
- รู้จัก ๒ พรรค	๒.๐๔ (๔)	- (-)	๑.๘๕ (๒)	- (-)
- รู้จัก ๑ พรรค	๒.๕๕ (๕)	- (-)	- (-)	- (-)
ไม่รู้จักชื่อพรรคการเมืองเลย	๑๕.๓๑ (๓๐)	๕.๓๘ (๓)	๒.๘๓ (๓)	๗.๖๕ (๒)
รวม	๑๐๐% (๑๕๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : ค่าตามและผลรวมของค่าคอมแต่ละข้อในตารางนี้ คูณรายละเอียดได้ในตารางที่ ๒๗

ในเรื่องการรู้จักพรรคการเมือง จะเห็นได้จากตารางที่ ๑๓๒ ว่า ผู้นำเยาวชนทุกระดับการศึกษามีจำนวนสูงมาก (เกินกว่าร้อยละ ๕๕) ที่รู้จักพรรคการเมือง และระดับการศึกษาที่สูงขึ้นจะมีผลทำให้ผู้นำเยาวชนมีแนวโน้มที่จะรู้จักพรรคการเมืองเพิ่มขึ้น แต่ไม่เพิ่มขึ้นในช่วงระดับการศึกษาระดับสูงสุด (จบสูงกว่า ม.ศ.๓) ดังจะสังเกตได้จากมีจำนวนผู้นำเยาวชนที่รู้จักพรรคการเมือง (๑ - ๔ พรรค) ร้อยละ ๘๔.๖๕, ๕๐.๖๓, ๕๗.๑๗, และ ๕๒.๓๑ ตามลำดับของระดับการศึกษาจากต่ำ - สูง

ตารางที่ ๑๓๓ : การรู้จักหัวหน้าพรรคการเมือง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	มรว. เสนีย์			มรว. คึกฤทธิ์			พล.ต. ประมาณ			รวม
	รู้จัก	ไม่รู้จัก	ไม่ตอบ	รู้จัก	ไม่รู้จัก	ไม่ตอบ	รู้จัก	ไม่รู้จัก	ไม่ตอบ	
ป. ๔	๘๐.๖๑	๑๖.๘๔	๒.๕๕	๗๑.๙๔	๒๕.๕๑	๒.๕๕	๕๗.๑๔	๔๐.๓๑	๒.๕๕	๑๐๐%
	(๑๕๘)	(๓๓)	(๕)	(๑๔๑)	(๕๐)	(๕)	(๑๑๒)	(๓๕)	(๕)	(๑๙๖)
ป. ๕-๗	๗๕.๐๐	๒๕.๐๐	-	๗๘.๑๒	๒๑.๘๘	-	๕๙.๓๘	๔๐.๖๓	-	๑๐๐%
	(๒๔)	(๘)	(-)	(๒๕)	(๗)	(-)	(๑๕)	(๑๓)	(-)	(๓๒)
ม. ศ. ๑-๓	๙๕.๒๘	๓.๗๗	๐.๙๕	๘๘.๙๑	๑๑.๑๕	๐.๙๔	๖๙.๘๑	๒๙.๒๕	๐.๙๔	๑๐๐%
	(๑๐๑)	(๔)	(๑)	(๙๐)	(๑๕)	(๑)	(๗๔)	(๓๑)	(๑)	(๑๐๖)
สูงกว่ามศ. ๓	๑๐๐.๐๐	-	-	๘๘.๖๒	๑๕.๓๘	-	๖๙.๒๓	๓๐.๗๗	-	๑๐๐%
	(๒๖)	(-)	(-)	(๒๒)	(๔)	(-)	(๑๘)	(๘)	(-)	(๒๖)

หมายเหตุ : ก. หมายถึง รู้จักว่าบุคคลทั้งสามเป็นหัวหน้าพรรค
 ข. หมายถึง ไม่รู้จักว่าบุคคลทั้งสามเป็นหัวหน้าพรรค โดยเข้าใจผิด
 หรือไม่ทราบ
 ตัวเลขในตารางนำเสนอเป็นร้อยละ ตัวเลขในวงเล็บเป็นจำนวน
 ผู้นำเขารวม
 คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ถูกรายละเอียดได้
 ในตารางที่ ๓๐

เกี่ยวกับความรู้ในเรื่องพรรคการเมืองเหมือนกัน คือ การรู้จักหัวหน้าพรรคการเมือง
 เมืองซึ่งในที่นี้ให้ระบุตัวหัวหน้าพรรคการเมืองซึ่งคัดเลือกมาก ๓ คน ว่าเป็นหัวหน้าพรรค
 การเมืองหรือไม่ มรว. เสนีย์ ปราโมช มรว. คึกฤทธิ์ ปราโมช และ พล.ต. ประมาณ
 อภิเรณู เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับระดับการศึกษา ปรากฏผลความสัมพันธ์ดังแสดงไว้
 ในตารางที่ ๑๓๓

ตารางที่ ๑๓๔ : การรู้จักกลุ่มต่าง ๆ จำแนกตามระดับการศึกษา

ชื่อกลุ่ม	ป.๔			ป.๕-๗			ม.ศ.๑-๓			สูงกว่า ม.ศ.๓		
	รู้จัก	ไม่รู้จัก	ไม่ตอบ	รู้จัก	ไม่รู้จัก	ไม่ตอบ	รู้จัก	ไม่รู้จัก	ไม่ตอบ	รู้จัก	ไม่รู้จัก	ไม่ตอบ
ศูนย์กลาง	๗๒, ๘๖	๒๓, ๘๘	๓, ๐๖	๖๘, ๗๕	๖๘, ๑๓	๓, ๑๓	๘๘, ๖๒	๙, ๔๓	๐, ๙๔	๙๖, ๑๕	๓, ๘๕	-
นิติตา	(๑๔๓)	(๘๗)	(๖)	(๒๒)	(๙)	(๑)	(๙๕)	(๑๐)	(๑)	(๒๕)	(๑)	(-)
สหภาพ	๕๑, ๕๓	๔๕, ๔๑	๓, ๐๖	๕๖, ๒๕	๔๐, ๖๓	๓, ๑๓	๗๘, ๓๐	๒๐, ๗๕	๐, ๙๔	๘๘, ๔๖	๑๑, ๕๔	-
แรงงานฯ	(๑๐๑)	(๘๘)	(๖)	(๑๘)	(๑๓)	(๑)	(๘๓)	(๒๒)	(๑)	(๒๓)	(๓)	(-)
สหพันธ์												
ภวานา	๔๓, ๓๗	๕๓, ๕๓	๓, ๐๖	๔๓, ๗๕	๕๓, ๑๓	๓, ๑๓	๖๐, ๓๘	๓๘, ๖๘	๐, ๙๔	๘๐, ๗๗	๑๙, ๒๓	-
ชาวไร่ฯ	(๘๕)	(๑๐๕)	(๖)	(๑๔)	(๑๗)	(๑)	(๖๔)	(๔๑)	(๑)	(๒๑)	(๕)	(-)
นาพล.	๓๙, ๒๙	๕๗, ๖๕	๓, ๐๖	๕๐, ๐๐	๔๖, ๘๘	๓, ๑๓	๖๘, ๑๕	๓๘, ๙๑	๐, ๙๔	๗๖, ๙๒	๒๓, ๐๘	-
	(๗๗)	(๑๑๓)	(๖)	(๑๖)	(๑๕)	(๑)	(๖๘)	(๓๗)	(๑)	(๒๐)	(๖)	(-)
กระทิง	๔๕, ๔๑	๕๑, ๕๓	๓, ๐๖	๕๐, ๐๐	๔๖, ๘๘	๓, ๑๓	๗๘, ๓๐	๒๐, ๗๕	๐, ๙๔	๘๘, ๖๒	๑๕, ๓๘	-
แกง	(๘๘)	(๑๐๑)	(๖)	(๑๖)	(๑๕)	(๑)	(๘๓)	(๒๒)	(๑)	(๒๒)	(๔)	(-)
รวม	๑๐๐%	(๑๙๖)		๑๐๐%	(๓๒)		๑๐๐%	(๑๐๖)		๑๐๐%	(๒๒)	

หมายเหตุ : ตัวเลขในตารางนำเสนอเป็นร้อยละ สำหรับตัวเลขในวงเล็บเป็นจำนวน
ผู้นำเขารชน
คำถามและผลรวมของคำตอบในตารางนี้ กระจายละเอียดได้ในตารางที่ ๓๒

จากตารางที่ ๑๓๓ ปรากฏว่า เมื่อแยกแยะระดับการศึกษาตั้งแต่จบชั้น ป.๔ - จบสูงกว่า
ชั้น ม.ศ.๓ ผู้นำเขารชนรู้จักหัวหน้าพรรคการเมืองแต่ละคนคือ รู้จัก มรว.เสนีย์ ปราโมช มี
จำนวนร้อยละ ๘๐.๖๑, ๗๕.๔๐, ๙๕.๒๘, และ ๑๐๐.๐๐ รู้จัก มรว.คึกฤทธิ์ ปราโมช มีจำนวน
ร้อยละ ๗๑.๙๔, ๗๘.๑๒, ๘๘.๙๑, และ ๘๘.๖๒ และรู้จัก พล.ต.ประมาท อติเรกสาร มี
จำนวนร้อยละ ๕๗.๑๔, ๕๙.๓๘, ๖๙.๘๑, และ ๖๙.๒๓ ทั้งนี้เป็นไปตามลำดับของระดับการศึกษา
จากตัวเลขดังกล่าวอาจสรุปโดยส่วนรวมได้ว่าระดับการศึกษาที่สูงขึ้นมีผลอยู่บ้างพอสมควรไม่มากนัก

ต่อการที่ผู้นำเยาวชนรู้จักหัวหน้าพรรคการเมืองเพิ่มขึ้น

ในส่วนที่เกี่ยวกับดรรชนีกลุ่มต่าง ๆ กับระดับการศึกษา ผลปรากฏในตารางที่ ๑๓๔ ว่า เมื่อระดับการศึกษาสูงขึ้นตั้งแต่จบชั้น ป.๔ - จบสูงกว่าชั้น ม.ศ.๓ ผู้นำเยาวชนรู้จักศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย เป็นจำนวนร้อยละ ๗๒.๕๖, ๖๘.๗๕, ๘๕.๖๒, และ ๙๖.๑๕ ตามลำดับ รู้จักสหภาพแรงงานแห่งประเทศไทย เป็นจำนวนร้อยละ ๕๑.๕๓, ๕๖.๒๕, ๗๘.๓๐, และ ๘๘.๘๖ ตามลำดับ รู้จักสหพันธ์ชาวนาชาวไร่แห่งประเทศไทย เป็นจำนวนร้อยละ ๔๓.๓๗, ๔๓.๗๕, ๖๐.๓๘, และ ๘๐.๗๗ ตามลำดับ รู้จักนพพล เป็นจำนวนร้อยละ ๓๙.๒๗, ๕๐.๐๐, ๖๘.๑๕, และ ๗๖.๕๖ ตามลำดับและรู้จักกระทิงแดง เป็นจำนวนร้อยละ ๔๕.๔๑, ๕๐.๐๐, ๗๘.๓๐, และ ๘๘.๖๒ ตามลำดับ จากตัวเลขดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าระดับการศึกษามีส่วนสัมพันธ์เป็นอย่างมากต่อการรู้จักกลุ่มต่าง ๆ แต่ละกลุ่ม จะมีก็แต่ การรู้จักศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทยที่เห็นความสัมพันธ์ในเชิงบวกไม่ชัดเจนนักระหว่างระดับการศึกษากับการรู้จักกลุ่มนี้ อย่างไรก็ตาม ก็อาจกล่าวได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการรู้จักกลุ่มต่าง ๆ มีอยู่ค่อนข้างมาก

ในเรื่องความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้ง โทททดสอบความรู้เกี่ยวกับกำหนดการเลือกตั้งและความสำคัญของการเลือกตั้ง ปรากฏผลการวิจัยซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาในตารางที่ ๑๓๕, ๑๓๖

จากตารางที่ ๑๓๕ ปรากฏว่าผู้นำเยาวชนทราบถึงกำหนดวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๑๕ มีจำนวนร้อยละ ๘๔.๖๙, ๙๖.๘๘, ๘๘.๖๘, และ ๘๘.๖๒ ตามลำดับของระดับการศึกษาจากต่ำ - สูง, แสดงให้เห็นชัดว่าระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องกำหนดการเลือกตั้งเลย อย่างไรก็ตามตารางที่ ๑๓๖ เกี่ยวกับความเข้าใจในเรื่องความสำคัญของการเลือกตั้งปรากฏว่า เมื่อระดับการศึกษาสูงขึ้นผู้นำเยาวชนจะมีความรู้ความเข้าใจถึงความสำคัญและเหตุผลของความสำคัญมากขึ้น ดังจะเห็นได้จาก มีผู้นำเยาวชนร้อยละ ๕๖.๖๓, ๗๑.๘๘, ๗๖.๖๔, และ ๘๘.๖๒ ตามลำดับของระดับการศึกษาจากต่ำ - สูง ซึ่งเข้าใจถูกต้องว่าการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรมีความสำคัญเพราะเป็นวิธีหนึ่งที่ประชาชนจะได้มีส่วนร่วมในการปกครอง

ตารางที่ ๑๓๕ : ความรู้เกี่ยวกับวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อ ๔
เมษายน ๒๕๑๕ จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้สำรวจ			
	ป.๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป.๕-๗ ร้อยละ (จำนวน)	ม.ศ.๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ ร้อยละ (จำนวน)
ทราบ (ระบุวันเลือกตั้ง ที่ถูกต้อง)	๘๘.๖๘ (๑๖๖)	๘๖.๘๘ (๓๑)	๘๘.๖๘ (๘๔)	๘๘.๖๖ (๒๒)
ไม่ทราบ	๑๕.๓๑ (๓๐)	๑๓.๑๒ (๑)	๑๑.๓๒ (๑๒)	๑๕.๓๔ (๔)
รวม	๑๐๐% (๑๙๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ กระจายละเอียดได้
ในตารางที่ ๓๔

เรื่องสุดท้ายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับความเข้าใจในหน้าที่ของ
สื่อมวลชน ผลการวิจัยปรากฏในตารางที่ ๑๓๖ ว่า ผู้สำรวจที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่จบ
ชั้น ป.๔ - จบสูงกว่าชั้น ม.ศ.๓ มีจำนวนร้อยละ ๖๑.๒๒, ๗๕.๐๐, ๗๕.๔๗, และ ๗๖.๘๒.
ตามลำดับ ที่เข้าใจถูกต้องว่าสื่อมวลชนมีหน้าที่ให้ข่าวสารที่เป็นสาระและเป็นความจริง แสดง
ให้เห็นชัดว่าระดับการศึกษาที่สูงขึ้นมีผลต่อการเพิ่มความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของสื่อมวลชน แม้จะ
เป็นการเพิ่มในอัตราร้อยละที่ไม่มากนัก

ในตอนนี้ ได้ตั้งสมมติฐานที่ ๑๐ ไว้แต่นั้นว่า "ผู้นำเยาวชนชนบทจะมีความรู้ความ
เข้าใจในเรื่องตัวแทนของประชาชนหรือตัวแทนของรัฐมากขึ้น เมื่อมีระดับการศึกษาสูงขึ้น"
ในการพิสูจน์สมมติฐานนี้ ได้นำผลการวิจัยแต่ละข้อย่อยในเรื่องตัวแทนของประชาชนหรือ
ตัวแทนของรัฐมาสรุปรวมกันอีกครั้งหนึ่งโดยแยกเฉพาะพวกที่มีความรู้ (คือรู้จักหรือเข้าใจ)
เกี่ยวกับตัวแทนของประชาชน แล้วเฉลี่ยเป็นอัตราร้อยละในแต่ละระดับการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบ
เทียบกัน ตามที่ปรากฏในตารางที่ ๑๓๘ สำหรับผลสรุปการวิจัยในแต่ละข้อย่อยพิจารณาได้

จากตารางที่ ๑๓๕

ตารางที่ ๑๓๖ : ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร
จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเขาวรรณ			
	ป.๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป.๕-๗ ร้อยละ (จำนวน)	ม.ศ.๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ ร้อยละ (จำนวน)
สำคัญเพราะการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่ประชา ชนจะมีส่วนร่วมใน การปกครอง	๕๖.๖๓ (๑๑๑)	๗๑.๘๘ (๒๓)	๗๒.๖๔ (๗๗)	๘๔.๖๒ (๒๒)
สำคัญเพราะการเลือกตั้ง ช่วยพัฒนาท้องถิ่น ให้เจริญ	๒๕.๕๕ (๕๘)	๑๘.๗๕ (๖)	๑๘.๐๕ (๑๖)	๑๑.๕๔ (๓)
ไม่สำคัญเพราะการ เลือกตั้งไม่จำเป็น สำหรับการปกครอง ในปัจจุบัน	- (-)	๓.๑๓ (๑)	๒.๘๓ (๓)	- (-)
ไม่ทราบ	๑๒.๗๖ (๒๕)	๖.๒๕ (๒)	๕.๕๓ (๑๐)	๓.๘๕ (๑)
ไม่ตอบ	๑.๐๒ (๒)	- (-)	- (-)	- (-)
รวม	๑๐๐% (๑๕๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ กระจายละเอียดได้
ในตารางที่ ๓๕

จากตารางที่ ๑๓๕ จะเห็นว่าเมื่อผู้นำเขาวรรณมีระดับการศึกษาสูงขึ้น พวกเขา
จะมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องตัวแทนของประชาชนหรือตัวแทนของรัฐเพิ่มขึ้นด้วย โดยสังเกต

ตารางที่ ๑๓๓ : ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่ของสื่อมวลชน จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเยาวชน			
	ป. ๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป. ๕-๗ ร้อยละ (จำนวน)	ม. ศ. ๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม. ศ. ๓ ร้อยละ (จำนวน)
สนับสนุนนโยบาย ของรัฐบาล	๑๘.๓๙ (๓๘)	๑๒.๕๐ (๔)	๑๕.๐๘ (๑๖)	๑๑.๕๔ (๓)
โฆษณาสินค้า	๔.๐๘ (๘)	๖.๒๕ (๒)	๕.๖๖ (๖)	๓.๘๕ (๑)
ให้ข่าวสารที่เป็น สาระและความ เป็นจริง	๖๑.๒๒ (๑๒๐)	๗๕.๐๐ (๒๔)	๗๕.๔๗ (๘๐)	๗๖.๙๒ (๒๐)
ไม่ทราบ	๑๔.๒๘ (๒๘)	๖.๒๕ (๒)	๓.๗๗ (๔)	๗.๖๙ (๒)
ไม่ตอบ	๑.๐๒ (๒)	- (-)	- (-)	- (-)
รวม	๑๐๐% (๑๙๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๒)

หมายเหตุ : คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ กระจายละเอียดได้ในตารางที่ ๓๖

ตารางที่ ๑๓๔ : ความรู้ความเข้าใจในเรื่องตัวแทนของประชาชนหรือตัวแทนของรัฐโดยเฉลี่ย จำแนกตามระดับการศึกษา

ร้อยละ	ของผู้นำเยาวชนที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องตัวแทนของประชาชนตามระดับการศึกษา		
ป. ๔	ป. ๕-๗	ม. ศ. ๑-๓	สูงกว่า ม. ศ. ๓
๕๕.๕๕	๖๕.๕๕	๗๗.๑๕	๘๐.๑๓

หมายเหตุ : ผู้นำเยาวชนทั้งหมดที่มีและไม่มีความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งไม่ตอบในเรื่องนี้โดยเฉลี่ย พิจารณาได้ในตารางที่ ๓๗

จากมีผู้นำเยาวชนโดยเฉลี่ยร้อยละ ๕๕.๔๔, ๖๕.๔๕, ๗๗.๑๕, และ ๘๐.๑๓ ตามลำดับ
ของระดับการศึกษาตั้งแต่จบชั้น ป.๔ - จบสูงกว่าชั้น ม.ศ.๓ ที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง
นี้ ทั้งนี้ สมมติฐานที่ตั้งไว้จึงเป็นที่ยอมรับได้

ตารางที่ ๑๓๕ : ความรู้ความเข้าใจในเรื่องตัวแทนของประชาชนหรือตัวแทนของ
รัฐในแต่ละชื่อย่อย จำแนกตามระดับการศึกษา

คำถามแต่ละข้อ	ระดับการศึกษาของผู้นำเยาวชน			
	ป.๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป.๕-๗ ร้อยละ (จำนวน)	ม.ศ.๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ ร้อยละ (จำนวน)
รู้จักชื่อ ส.ส. ในจังหวัด ของตน	๗๘.๐๖ (๑๕๓)	๘๑.๒๕ (๒๖)	๘๒.๔๕ (๕๘)	๘๒.๓๑ (๒๔)
รู้จักชื่อประธานสภาผู้แทนฯ	๑๔.๒๘ (๒๘)	๒๕.๐๐ (๘)	๓๘.๖๒ (๔๒)	๒๖.๘๒ (๗)
รู้จักชื่อนายกรัฐมนตรี	๗๘.๐๘ (๑๕๕)	๘๐.๖๓ (๒๘)	๘๕.๒๘ (๑๐๑)	๘๒.๓๑ (๒๔)
รู้จักบุคคลที่เป็น ร.ม.ต.				
- พล.ต. ประมาณ	๕๘.๑๖ (๑๑๔)	๖๕.๖๓ (๒๑)	๘๑.๑๓ (๘๖)	๘๒.๓๑ (๒๔)
- พล.อ.อ. ทวี	๕๑.๐๒ (๑๐๐)	๕๖.๒๕ (๑๘)	๗๒.๖๔ (๗๗)	๖๕.๓๘ (๑๗)
- นายประสิทธิ์	๓๘.๘๐ (๗๘)	๔๓.๗๕ (๑๔)	๕๒.๘๓ (๕๖)	๕๓.๘๕ (๑๔)
รู้จักชื่อพรรคการเมือง	๘๔.๖๘ (๑๖๖)	๘๐.๖๓ (๒๘)	๘๗.๑๗ (๑๐๓)	๘๒.๓๑ (๒๔)
รู้จักบุคคลที่เป็นหัวหน้าพรรคฯ				
- มรว. เสนีย์	๘๐.๖๑ (๑๕๘)	๗๕.๐๐ (๒๔)	๘๕.๒๘ (๑๐๑)	๑๐๐.๐๐ (๒๖)
- มรว. ศีกิฑิตี	๗๑.๘๔ (๑๔๑)	๗๘.๑๓ (๒๕)	๘๔.๘๑ (๘๐)	๘๔.๖๒ (๒๒)
- พล.ต. ประมาณ	๕๗.๑๔ (๑๑๒)	๕๘.๓๘ (๑๘)	๖๘.๘๑ (๗๔)	๖๘.๒๓ (๑๘)
รู้จักกลุ่มต่าง ๆ				
- ศูนย์กลางนิสิตฯ	๗๒.๘๖ (๑๔๓)	๖๘.๗๕ (๒๒)	๘๘.๖๒ (๘๕)	๘๖.๑๕ (๒๕)
- สหภาพแรงงานฯ	๕๑.๕๓ (๑๐๑)	๕๖.๒๕ (๑๘)	๗๘.๓๐ (๘๓)	๘๘.๘๖ (๒๓)
- สหพันธ์ชาวนาชาวไร่	๔๓.๓๗ (๘๕)	๔๓.๗๕ (๑๔)	๖๐.๓๘ (๖๔)	๘๐.๗๗ (๒๑)

ตารางที่ ๑๓๘ - - - ต่อ

คำถามแต่ละข้อ	ระดับการศึกษาของผู้นำเยาวชน			
	ป.๔ รอยละ (จำนวน)	ป.๕-๗ รอยละ (จำนวน)	ม.ศ.๑-๓ รอยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ รอยละ (จำนวน)
- นวพล .	๓๘.๒๘ (๓๗)	๕๐.๐๐ (๑๖)	๖๔.๑๕ (๖๘)	๗๖.๘๒ (๒๐)
- กระทิงแดง	๔๕.๔๑ (๘๘)	๕๐.๐๐ (๑๖)	๗๘.๓๐ (๘๓)	๘๔.๖๒ (๒๒)
วันเลือกตั้งเมื่อ ๔ เมษายน ๑๙	๘๔.๖๘ (๑๖๖)	๘๖.๘๘ (๓๑)	๘๘.๖๘ (๙๔)	๘๔.๖๒ (๒๒)
ความสำคัญของ การเลือกตั้ง หน้าที่ของสื่อ มวลชน	๕๖.๖๓ (๑๑๑)	๗๑.๘๘ (๒๓)	๗๒.๖๔ (๗๗)	๘๔.๖๒ (๒๒)
	๖๑.๒๒ (๑๒๐)	๗๕.๐๐ (๒๔)	๗๕.๔๗ (๘๐)	๗๖.๘๒ (๒๐)

หมายเหตุ : ข้อมูลตัวเลขในตารางนี้นำเสนอเฉพาะผู้นำเยาวชนที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ เท่านั้น ส่วนผู้นำเยาวชนทั้งหมดที่แยกเป็นพวกมีและไม่มีความรู้ความเข้าใจรวมทั้งไม่ตอบ ในเรื่องต่าง ๆ แต่ละข้อพิจารณาได้ในตารางที่ ๓๘

ตามตารางที่ ๑๓๘ สรุปให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับ ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องตัวแทนของประชาชนหรือตัวแทนของรัฐในแต่ละเรื่องย่อย ๆ ปรากฏว่าระดับการศึกษาสูงขึ้นความรู้ความเข้าใจในเรื่องเหล่านี้จะมากขึ้นคือ การรู้จักบุคคลที่เป็นรัฐมนตรี เฉพาะ พล.ต. ประมาณ อติโรกสาร และ นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ การรู้จักบุคคลที่เป็นหัวหน้าพรรคการเมืองเฉพาะ มรว. เสนีย์ ปรวโมช การรู้จักกลุ่มต่าง ๆ คือ สหภาพแรงงานแห่งประเทศไทย สหพันธ์ชาวนาชาควไรแห่งประเทศไทย นวพล และ กระทิงแดง ความเข้าใจในความสำคัญของการเลือกตั้ง และหน้าที่ของสื่อมวลชน ส่วนระดับการศึกษา กับ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่อไปนี้มีความสัมพันธ์กันอยู่บ้างคือ การรู้จักชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตจังหวัดของตน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร การรู้จักชื่อนายกรัฐมนตรี การรู้จักรัฐมนตรี ชื่อ พล.อ.อ.ทวี
 จุฑาทรพย์ การรู้จักชื่อพรรคการเมือง การรู้จัก มรว.คึกฤทธิ์ ปราโมช และ พล.ต.
 ประมาณ อภิเรกสาร ในฐานะหัวหน้าพรรคการเมืองและการรู้จักศูนย์กลางนิสิตนักศึกษา
 แห่งประเทศไทย สำหรับระดับการศึกษากับความรู้อันเนื่องมาจากหนังสือเล่มนี้เล่มที่ ๔
 เมษายน ๒๕๑๕ ไม่ได้มีความสัมพันธ์กันอยู่เลย

๗.๓ ระดับการศึกษากับความรู้อันเนื่องมาจากเรื่องกฎหมายและนโยบายของประเทศ

จากรายงานผลการวิจัยในบทที่ ๔ ว่าด้วยความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายหรือนโยบายของประเทศของผู้นำเยาวชน ได้แยกรายงานเป็น ๒ ตอนสำคัญคือ ความคิดเห็น
 ของผู้นำเยาวชนที่มีต่อผลกระทบและการปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนจากการ
 ดำเนินงานของรัฐบาลและหน่วยการปกครองระดับท้องถิ่น กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
 นโยบายสำคัญ ๆ ของรัฐบาล ในบทที่ ๖ ก็ได้้นำเอาปัจจัยเรื่องเพศเข้ามาเกี่ยวข้องกับ
 แล้วสำหรับในตอนนี้จะได้นำเอาตัวแปรเรื่องระดับการศึกษาเข้ามาพิจารณาว่าจะมีความ
 สัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายหรือนโยบายของประเทศหรือไม่ เพียงใด
 โดยได้ตั้งสมมติฐานที่ ๑๑ ไว้ว่า "ผู้นำเยาวชนชนบทจะมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมาย
 หรือนโยบายของประเทศมากขึ้น เมื่อมีระดับการศึกษาสูงขึ้น" ดังจะได้รายงานผลการวิจัย
 เป็นลำดับไปดังนี้

๗.๓.๑ ระดับการศึกษากับการยอมรับผลกระทบจากรัฐบาลและหน่วยการปกครอง
 ระดับท้องถิ่น

จากผลการวิจัยของ Almond และ Verba^{๑๕} พบว่าการยอมรับใน
 ความสำคัญของรัฐบาลหรือผลกระทบจากรัฐบาลจะแปรเปลี่ยนไปตามระดับการศึกษา หรือ

๑๕

Gabriel A. Almond and Sidney Verba, op.cit., pp. 52, 317.

ผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าจะเป็นผู้ที่ยอมรับในผลกระทบจากรัฐบาลมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาค่ำ

สำหรับผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับผลกระทบต่อชีวิตประจำวันของประชาชนจากการดำเนินงานของรัฐบาลและหน่วยการปกครอง ระดับท้องถิ่น ปรากฏในตารางที่ ๑๔๐, ๑๔๑

ตารางที่ ๑๔๐ : ความคิดเห็นต่อผลกระทบต่อชีวิตประจำวันจากการดำเนินงานของรัฐบาล จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเขาวชน			
	ป.๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป.๕-๗ ร้อยละ (จำนวน)	ม.ศ.๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ ร้อยละ (จำนวน)
มีผลมาก	๓๘.๗๘ (๗๖)	๕๐.๐๐ (๑๖)	๓๓.๐๒ (๓๕)	๕๐.๐๐ (๑๓)
มีผลบ้าง	๕๖.๕๕ (๙๒)	๓๕.๓๘ (๑๑)	๕๓.๗๗ (๕๗)	๕๐.๐๐ (๑๓)
ไม่มีผลเลย	๖.๑๒ (๑๒)	๖.๖๕ (๒)	๔.๗๒ (๕)	- (-)
ไม่ทราบ	๗.๕๕ (๑๔)	๕.๓๘ (๓)	๘.๔๕ (๙)	- (-)
ไม่ตอบ	๑.๐๒ (๒)	- (-)	- (-)	- (-)
รวม	๑๐๐% (๑๕๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ ดูรายละเอียดได้ในตารางที่ ๘๒

จากตารางที่ ๑๔๐ ผู้นำเขาวชนที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่จบชั้น ป.๔ - จบสูงกว่าชั้น ม.ศ.๓ มีจำนวนร้อยละ ๘๕.๗๗, ๘๕.๓๘, ๘๖.๗๗, และ ๑๐๐.๐๐ ตามลำดับที่เห็นว่าการดำเนินงานของรัฐบาลมีผลกระทบ (ทั้งมีมากและมีผลบ้าง) ต่อชีวิตประจำวันของประชาชน. แสดงว่าระดับการศึกษามีผลอยู่บ้างไม่มากนักต่อการยอมรับในผลกระทบจากรัฐบาลของผู้นำเขาวชน แต่จากตารางที่ ๑๔๑ เกี่ยวกับผลกระทบต่อชีวิตประจำวันของ

ประชาชนในท้องถิ่นจากการดำเนินงานของหน่วยการปกครองระดับท้องถิ่น ปรากฏว่าผู้นำ
เยาวชนที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่จบชั้น ป.๔ - จบสูงกว่าชั้น ม.ศ.๓ มีความเห็นว่ามีผล

ตารางที่ ๑๔๑ : ความคิดเห็นต่อผลกระทบต่อชีวิตประจำวันจากการดำเนินงาน
ของหน่วยการปกครอง ระดับท้องถิ่น จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเยาวชน			
	ป.๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป.๕-๗ ร้อยละ (จำนวน)	ม.ศ.๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ ร้อยละ (จำนวน)
มีผลมาก	๓๕.๒๐ (๖๙)	๒๕.๐๐ (๘)	๓๑.๑๓ (๓๓)	๓๘.๕๖ (๑๐)
มีผลบ้าง	๕๕.๙๐ (๘๘)	๕๖.๒๕ (๑๘)	๕๖.๖๐ (๖๐)	๕๓.๘๕ (๑๔)
ไม่มีผลเลย	๘.๖๗ (๑๗)	๙.๓๘ (๓)	๖.๖๐ (๗)	๗.๖๙ (๒)
ไม่ทราบ	๑๐.๒๐ (๒๐)	๙.๓๘ (๓)	๕.๖๖ (๖)	- (-)
ไม่ตอบ	๑.๐๒ (๒)	- (-)	- (-)	- (-)
รวม	๑๐๐% (๑๙๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ คูณรายละเอียดได้
ในตารางที่ ๕๒

กระทบ (ทั้งมีผลมากและมีผลบ้าง) เป็นจำนวนร้อยละ ๘๖.๑๐, ๘๑.๒๕, ๘๗.๗๓, และ
๙๒.๓๑ ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าการยอมรับในผลกระทบจากการดำเนินงานของหน่วย
การปกครองระดับท้องถิ่นแปรเปลี่ยนไปในทางเพิ่มขึ้น ตามระดับการศึกษาที่สูงขึ้น

สำหรับรัฐบาลและหน่วยการปกครองระดับท้องถิ่นจะช่วยปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่
ของประชาชนหรือไม่นั้น ตามตารางที่ ๑๔๒ ปรากฏว่าผู้นำเยาวชนที่มีระดับการศึกษาจบ
ชั้น ป.๔ - จบสูงกว่าชั้น ม.ศ.๓ มีความเห็นว่า การดำเนินงานของรัฐบาลช่วยปรับปรุง

สภาพความเป็นอยู่ของประชาชน (ทั้งช่วยอย่างมากและช่วยบ้าง) เป็นจำนวนร้อยละ ๘๘.๗๘, ๘๑.๒๕, ๘๕.๒๘, และ ๘๖.๑๕ ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าระดับการศึกษามีส่วนสัมพันธ์อยู่

ตารางที่ ๑๔๒ : ความคิดเห็นต่อลักษณะการปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่จากการ
ดำเนินงานของรัฐบาล จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเยาวชน			
	ป.๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป.๕-๗ ร้อยละ (จำนวน)	ม.ศ.๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ ร้อยละ (จำนวน)
ช่วยอย่างมาก	๕๐.๐๐ (๕๘)	๔๖.๘๘ (๑๕)	๒๗.๓๖ (๒๕)	๓๘.๕๖ (๑๐)
ช่วยบ้าง	๓๘.๗๘ (๗๖)	๓๘.๐๘ (๑๑)	๖๗.๕๒ (๗๒)	๕๗.๖๘ (๑๕)
ไม่ช่วยเลย	๒.๐๔ (๔)	๘.๓๘ (๓)	๑.๘๘ (๒)	- (-)
ไม่ทราบ	๗.๑๔ (๑๔)	๘.๓๘ (๓)	๒.๘๓ (๓)	- (-)
ไม่ตอบ	๒.๐๔ (๔)	- (-)	- (-)	๓.๘๕ (๑)
รวม	๑๐๐% (๑๕๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ ดูรายละเอียดได้
ในตารางที่ ๔๓

บางต่อการเห็นผลกรปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่จากการดำเนินงานของรัฐบาลของผู้นำเยาวชน แต่เมื่อเปรียบเทียบกับกรดำเนินงานของหน่วยกรปกครอง ระดับท้องถิ่นในตารางที่ ๑๔๓ ยิงพบว่า ระดับการศึกษาได้มีส่วนสัมพันธ์กับการเห็นผลกรปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนจากการดำเนินงานของหน่วยกรปกครอง ระดับท้องถิ่นแต่อย่างใดเลย ดังจะสังเกตุได้จากมีผู้นำเยาวชนจำนวนร้อยละ ๘๑.๘๘, ๘๘.๓๘, ๘๖.๒๓, และ ๘๒.๓๑ ตามลำดับของระดับการศึกษาจากต่ำ - สูง ที่เห็นว่ากรดำเนินงานของหน่วยกรปกครอง ระดับท้องถิ่นช่วยปรับปรุง(ทั้งช่วยอย่างมากและช่วยบ้าง) สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น

ตารางที่ ๑๔๓ : ความคิดเห็นต่อลักษณะการปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่จากการ
ดำเนินงานของหน่วยการปกครองระดับท้องถิ่น จำแนกตาม
ระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเขวชน			
	ป. ๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป. ๕-๗ ร้อยละ (จำนวน)	ม. ศ. ๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม. ศ. ๓ ร้อยละ (จำนวน)
ช่วยอยู่มาก	๔๔.๓๘ (๘๗)	๓๗.๕๐ (๑๒)	๒๗.๓๖ (๒๕)	๕๒.๓๑ (๑๑)
ช่วยบ้าง	๕๓.๕๕ (๕๓)	๕๖.๘๘ (๑๕)	๖๘.๘๗ (๗๓)	๕๐.๐๐ (๑๓)
ไม่ช่วยเลย	๒.๕๕ (๕)	๖.๖๕ (๒)	๐.๕๕ (๑)	๓.๘๕ (๑)
ไม่ทราบ	๕.๖๑ (๑๑)	๕.๓๘ (๓)	๒.๘๓ (๓)	๓.๘๕ (๑)
รวม	๑๐๐% (๑๕๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ คูณรายละเอียดได้
ในตารางที่ ๔๓

โดยสรุปแล้ว จึงกล่าวได้ว่า การยอมรับผลกระทบและผลควรปรับปรุงสภาพความ
เป็นอยู่จากการดำเนินงานของรัฐบาลและหน่วยการปกครองระดับท้องถิ่นของผู้นำเขวชน
แปรเปลี่ยนไปตามระดับการศึกษาที่สูงขึ้นในระดับค่อนข้างน้อย

๗.๓.๒ ระดับการศึกษากับความรูความเข้าใจในเรื่องนโยบายของรัฐบาล

นโยบายของรัฐบาลในที่นี้หมายถึงนโยบายของรัฐบาลชุด มรว. ตึกฤทธิ ปราโมช
ซึ่งโดยนิตยทดสอบความรูความเข้าใจของผู้นำเขวชน ๓ ข้อ คือ การให้การสงเคราะห์
แก่ผู้มีรายได้น้อย การผันเงินไปสู่ชนบทและการประกันราคาข้าวเปลือก โดยพิจารณา
ถึงความสัมพันธ์ควบคู่ไปกับระดับการศึกษา ผลการวิจัยปรากฏในตารางที่ ๑๔๔, ๑๔๕, และ

ตารางที่ ๑๔๔ : ความรู้เกี่ยวกับนโยบายสำคัญของรัฐบาลชุด มรว. คีตกฤษดิ์
ปราโมช จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเยาวชน			
	ป.๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป.๕-๓ ร้อยละ (จำนวน)	ม.ศ.๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ ร้อยละ (จำนวน)
ปรามปรามผูกเอกรายคอมมิวนิสต์	๗.๖๕ (๑๕)	๑๘.๗๕ (๖)	๖.๒๐ (๓)	- (-)
ปรามปรามการโกงกินของข้าราชการ	๑๕.๓๑ (๓๐)	๑๕.๖๓ (๕)	๘.๘๘ (๔)	๓.๘๕ (๑)
ให้การสงเคราะห์แก่ผู้มีรายได้น้อย เช่น ให้ขึ้นรถเมล์ฟรี	๕๘.๑๘ (๑๑๖)	๕๓.๑๓ (๑๗)	๗๒.๖๔ (๓๗)	๘๘.๔๖ (๒๓)
ไม่ทราบ	๑๗.๓๕ (๓๔)	๑๒.๕๐ (๔)	๑๒.๒๖ (๑๓)	๗.๖๘ (๒)
ไม่ตอบ	๐.๕๑ (๑)	- (-)	- (-)	- (-)
รวม	๑๐๐% (๑๘๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ ทุกรายละเอียดได้ในตารางที่ ๔๔

ตามตารางที่ ๑๔๔ แสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลชุด มรว. คีตกฤษดิ์ ปราโมช มีอยู่บ้างไม่มากนัก ถึงจะสังเกตได้จากผู้นำเยาวชนจำนวนร้อยละ ๕๘.๑๘, ๕๓.๑๓, ๗๒.๖๔, และ ๘๘.๔๖ ตามลำดับของระดับการศึกษาจากต่ำ - สูงที่รู้ว่าการให้การสงเคราะห์แก่ผู้มีรายได้น้อย เช่น ให้ขึ้นรถเมล์ฟรี เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลชุด มรว. คีตกฤษดิ์ ปราโมช

ตารางที่ ๑๔๕ : ความรู้เกี่ยวกับจำนวนเงินต้นไปสู่อุณหภูมิ ๒๕๑๕ จำแนกตาม
ระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเยาวชน			
	ป.๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป.๕-๗ ร้อยละ (จำนวน)	ม.ศ.๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ ร้อยละ (จำนวน)
๒,๐๐๐ ล้านบาท	๒.๐๔ (๔)	๓.๑๓ (๑)	๒.๘๓ (๓)	- (-)
๒,๕๐๐ ล้านบาท	๑๕.๓๑ (๓๐)	๓.๑๓ (๑)	๑๐.๓๘ (๑๑)	๒๖.๕๒ (๗)
๓,๕๐๐ ล้านบาท	๕๔.๕๕ (๑๐๗)	๕๕.๓๘ (๑๕)	๖๕.๐๘ (๖๘)	๕๗.๖๘ (๑๕)
ไม่ทราบ	๒๘.๐๖ (๕๕)	๓๘.๓๘ (๑๑)	๒๑.๗๐ (๒๓)	๑๕.๓๘ (๔)
รวม	๑๐๐% (๑๕๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ กระจายละเอียดได้ใน
ในตารางที่ ๔๕

ในทำนองเดียวกัน จากตารางที่ ๑๔๕ นี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์อยู่บางระหว่าง
ระดับการศึกษาและความรู้ในเรื่องจำนวนเงินต้นไปสู่อุณหภูมิ จะเห็นได้ว่าผู้นำเยาวชนจะมี
ความรู้เรื่องจำนวนเงินต้นไปสู่อุณหภูมิเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตั้งแต่ระดับ ป.๔ - จบชั้น ม.ศ.๑-๓
แต่กลับลดลงเมื่อจบสูงกว่า ม.ศ.๓ กล่าวคือมีจำนวนผู้นำเยาวชนร้อยละ ๕๔.๕๕, ๕๕.๓๘,
๖๕.๐๘, และ ๕๗.๖๘ ตามลำดับ ที่รู้ว่าเงินต้นไปสู่อุณหภูมิ ๒๕๑๕ มีจำนวน ๓,๕๐๐ ล้านบาท

จากตารางที่ ๑๔๖ นี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์อยู่น้อยมากระหว่างระดับการศึกษากับความ
ความรู้ในเรื่องนโยบายประกันราคาข้าวเปลือกของรัฐบาลชุด มรว.คึกฤทธิ์ เมื่อพิจารณาจาก
พวกผู้นำเยาวชนที่มีความรู้ว่รัฐบาลประกันราคาข้าวเปลือกชนิด ๕% เกวียนละ ๒,๕๐๐ บาท
จะมีจำนวนร้อยละ ๓๓.๖๗, ๓๘.๓๘, ๓๑.๑๓, และ ๔๖.๓๑ ตามลำดับของระดับการศึกษา
จากจบชั้น ป.๔ - จบสูงกว่าชั้น ม.ศ.๓

ตารางที่ ๑๔ : ความรู้เกี่ยวกับราคาประกันข้าวเปลือกชนิด ๕% ต่อเกวียน
จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเขารวม			
	ป.๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป.๕-๗ ร้อยละ (จำนวน)	ม.ศ.๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ ร้อยละ (จำนวน)
๑,๘๐๐ บาท	๑๕.๕๐ (๓๕)	๖.๒๕ (๒)	๒๑.๗๐ (๒๓)	๓๐.๗๗ (๘)
๒,๕๐๐ บาท	๓๓.๖๗ (๖๖)	๓๕.๓๘ (๑๑)	๓๑.๑๓ (๓๓)	๔๖.๓๑ (๑๑)
๒,๖๐๐ บาท	๕.๕๕ (๕)	๖.๒๕ (๒)	๒.๘๓ (๓)	-- (--)
ไม่ทราบ	๕๐.๘๓ (๘๐)	๕๓.๑๓ (๑๗)	๕๕.๓๕ (๕๗)	๒๖.๕๒ (๗)
ไม่ตอบ	๑.๖๖ (๒)	-- (--)	-- (--)	-- (--)
รวม	๑๐๐% (๑๕๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ถูกรายละเอียด
ในตารางที่ ๑๖

โดยสรุปแล้ว อาจกล่าวได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับความรู้อย่าง
เข้าใจในเรื่องนโยบายของรัฐบาลมีอยู่ค่อนข้างน้อย

ในกรณีศึกษาสมมติฐานที่ ๑๑ ซึ่งตั้งไว้ว่า "ผู้นำเขารวมชนบทจะมีความรู้ความ
เข้าใจในเรื่องกฎหมายหรือนโยบายของประเทศมากขึ้นเมื่อมีระดับการศึกษาสูงขึ้น" ได้สรุป
ผลการวิจัยแต่ละข้อย่อยดังกล่าวในเรื่องกฎหมายหรือนโยบายของประเทศแยกตามระดับการ
ศึกษาเฉพาะพวกที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ แล้วทำการรวมเฉลี่ยออกมาเป็นอัตรา
ร้อยละเพื่อทำการเปรียบเทียบกันในแต่ละระดับการศึกษา ดังปรากฏในตารางที่ ๑๔ สำหรับ
รายละเอียดแต่ละข้อย่อยสรุปไว้ในตารางที่ ๑๕

ตารางที่ ๑๔๗ : ความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายหรือนโยบายของประเทศ
โดยเฉลี่ย จำแนกตามระดับการศึกษา

ร้อยละของผู้นำเยาวชนที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายหรือนโยบายของประเทศ ตามระดับการศึกษา			
ป. ๔	ป. ๕-๗	ม. ศ. ๑-๓	สูงกว่า ม. ศ. ๓
๗๖.๐๑	๖๘.๓๐	๗๖.๔๖	๘๑.๓๖

หมายเหตุ : ผู้นำเยาวชนทั้งหมดที่มีและไม่มีความรู้ความเข้าใจรวมทั้งไม่ตอบ
ในเรื่องนี้โดยเฉลี่ย พิจารณากันในตารางที่ ๔๗

ตามตารางที่ ๑๔๗ ปรากฏว่า ผู้นำเยาวชนที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมาย
หรือนโยบายของประเทศมีจำนวนร้อยละ ๗๖.๐๑, ๖๘.๓๐, ๗๖.๔๖, และ ๘๑.๓๖ ตาม
ลำดับของระดับการศึกษาตั้งแต่จบชั้น ป. ๔ - จบสูงกว่าชั้น ม. ศ. ๓ แม้ว่าผู้ที่จบ ป. ๕-๗
จะมีจำนวนร้อยละของความรู้ความเข้าใจลดลงน้อยกว่าผู้ที่จบ ป. ๔ แต่ก็เพิ่มมากขึ้น เมื่อ
มีระดับการศึกษาสูงขึ้นตั้งแต่จบชั้น ม. ศ. ๑-๓ ถึงจบสูงกว่าชั้น ม. ศ. ๓ จึงพอจะสรุปได้ว่า
ระดับการศึกษาที่สูงขึ้นมีผลพอสมควรต่อการเพิ่มความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายหรือ
นโยบายของประเทศให้กับผู้นำเยาวชนชนบท และพอที่จะยอมรับสมมติฐานข้างต้นได้

ตามตารางที่ ๑๔๘ แสดงให้เห็นถึงผลสรุปของการวิจัยในแต่ละเรื่องย่อย ๆ ของ
ความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายหรือนโยบายของประเทศ ตามระดับการศึกษา ว่า ระดับ
การศึกษาสูงขึ้นมีผลอย่างมากต่อการเพิ่มความรู้ความเข้าใจในผลกระทบจากการดำเนินงาน
ของหน่วยการปกครองระดับท้องถิ่น และมีผลอยู่บ้างไม่มากนักต่อความรู้ความเข้าใจในผล
กระทบจากการดำเนินงานของรัฐบาลและในการปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่จากการดำเนินงาน
ของรัฐบาล นอกจากนี้ระดับการศึกษายังมีผลอยู่บ้างค่อนข้างน้อยอีกเหมือนกันต่อความ
รู้ความเข้าใจในเรื่องนโยบายของรัฐบาลชุด มรว. คีฤทธิ์ ปราโมช ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง
การให้การสงเคราะห์ผู้มีรายได้น้อย จำนวนเงินผันไปสู่ชนบท หรือราคาประกันข้าวเปลือก

ตารางที่ ๑๔๘ : ความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายหรือนโยบายของประเทศ
ในแต่ละชื่อย่อย จำแนกตามระดับการศึกษา

คำถามแต่ละข้อ	ระดับการศึกษาของผู้ตอบ			
	ป.๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป.๕-๗ ร้อยละ (จำนวน)	ม.ศ.๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ ร้อยละ (จำนวน)
ผลกระทบจากการ ดำเนินงานของรัฐบาล	๘๐.๘๒ (๑๓๘)	๘๘.๓๘ (๒๓)	๘๖.๓๘ (๘๒)	๑๐๐.๐๐ (๒๖)
ผลกระทบจากการ ดำเนินงานของหน่วย การปกครอง ระดับ ท้องถิ่น	๘๐.๑๐ (๑๕๓)	๘๑.๒๕ (๒๖)	๘๓.๓๘ (๘๓)	๘๖.๓๑ (๒๔)
การปรับปรุงสภาพ ความเป็นอยู่จาก การดำเนินงานของ รัฐบาล	๘๘.๓๘ (๑๓๘)	๘๑.๒๕ (๒๖)	๘๕.๒๘ (๑๐๑)	๘๖.๑๕ (๒๕)
การปรับปรุงสภาพ ความเป็นอยู่จากการ ดำเนินงานของหน่วย การปกครอง ระดับ ท้องถิ่น	๘๑.๘๘ (๑๘๐)	๘๘.๓๘ (๒๓)	๘๖.๒๓ (๑๐๒)	๘๖.๓๑ (๒๔)
นโยบายสำคัญของ รัฐบาลที่ถูกต้อง	๕๘.๑๘ (๑๑๖)	๕๓.๑๓ (๑๓)	๓๖.๖๘ (๓๓)	๘๘.๔๖ (๒๓)
จำนวนเงินที่รัฐบาล ใช้จ่ายเพิ่มขึ้นไปสู่มณฑล ปี ๒๕๑๕	๕๘.๕๘ (๑๐๓)	๕๘.๓๘ (๑๘)	๖๕.๐๘ (๖๘)	๕๓.๖๘ (๑๕)
ราคาประกันข้าว เปลือกชนิด ๕% ต่อเกวียน	๓๓.๖๓ (๖๖)	๓๘.๓๘ (๑๑)	๓๑.๑๓ (๓๓)	๕๖.๓๑ (๑๑)

หมายเหตุ : ข้อมูลตัวเลขในตารางนี้ นำเสนอเฉพาะผู้นำเยาวชนที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ เท่านั้น ส่วนผู้นำเยาวชนทั้งหมดที่แยกเป็นพวกมีและไม่มีความรู้ความเข้าใจรวมทั้งไม่ตอบในเรื่องต่าง ๆ แต่ละข้อ พิจารณาได้ในตารางที่ ๔๘

ชนิด ๕% แต่ระดับการศึกษาที่สูงขึ้นไม่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่จากการดำเนินงานของหน่วยการปกครอง ระดับท้องถิ่น

๗.๘ ระดับการศึกษาและความรู้ความเข้าใจในเรื่องฐานะและบทบาทของตัวเอง

ดังได้กล่าวมาแล้วในบทที่ ๕ ว่าความรู้ความเข้าใจในเรื่องฐานะและบทบาทของตัวเองหมายถึงความสนใจในกิจการบ้านเมืองและความสำนึกในสิทธิและหน้าที่พลเมืองกับความเชื่อมั่นในตัวเองในการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ในตอนนี้จะได้แยกพิจารณาลักษณะทั้งสองประการสัมพันธ์กับระดับการศึกษาและจากหลักทั่วไปที่ว่า ผู้ที่มีการศึกษามากจะเป็นผู้ที่กระตือรือร้นทางการเมือง ติดตามสนใจการเมืองและข่าวสารการเมือง และมีความเชื่อมั่นทางการเมืองอยู่ในระดับสูง ๑๖ จึงได้ตั้งสมมติฐานที่ ๑๖ ขึ้นว่า "ผู้นำเยาวชนชนบทจะมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องฐานะและบทบาทของตัวเองมากขึ้น เมื่อมีระดับการศึกษาสูงขึ้น" ดังจะรายงานผลการวิจัยแต่ละข้อย่อยอย่างละเอียด โดยมุ่งที่จะพิสูจน์สมมติฐานดังกล่าวต่อไปนี้

๗.๘.๑ ระดับการศึกษากับความสนใจในกิจการบ้านเมือง

จากผลการศึกษาวิจัยโดยเฉพาะในประเทศทางตะวันตกได้แสดงให้เห็นชัดว่าบุคคล

๑๖

Gabriel A. Almond and G. Bingham Powell, Jr., Comparative Politics : A Developmental Approach (Boston : Little, Brown, and Company, 1966), p. 67.

ที่มีการศึกษาสูงกว่ามักจะเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นทางการเมืองมากกว่า^{๑๓} ในสหรัฐอเมริกา ผู้ที่มีการศึกษาคือจะไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมบ้านเมืองมากกว่า และเขามัก

^{๑๓} พิจารณาในรายละเอียดจาก Lester W. Milbrath, Political Participation : How and Why Do People Get Involved in Politics (Chicago : Rand McNally & Company, 1966), p. 122 ; Erik Allardt and Pertti Personen, "Citizen Participation in Political Life in Finland, " International Social Science Journal, 12 (1960), 27-39; Mark Benny, A.P. Gray, and R.H. Pear, How People Vote : A Study of Electoral Behavior in Greenwich (London : Routledge and Kegan Paul, 1956); Bernard R. Berelson, Paul F. Lazarsfeld, and William N. McPhee, Voting : A Study of Opinion Formation in a Presidential Campaign (Chicago : University of Chicago Press, 1954); Angus Campbell, Gerald Gurin, and Warren E. Miller, The Voter Decides (Evanston : Row, Peterson, 1954); Phillip Converse and Geroges Dupeux, "Some Comparative Notes on French and American Political Behavior, UNESCO Seminar, Bergen, Norway (June, 1961) (Mimeographed); Key; Robert B. Lane, Political Life : Why and How People Get Involved in Politics (New York : The Free Press, 1964), Lipset; and Julian L. Woodward and Elmo Roper, "Political Activity of American Citizen," American Political Science Review, 44 (December, 1950), 872-85. อ้างใน Thinapan Nakata, The Problems of Democracy in Thailand : A Study of Political Culture and Socialization of College Students (Bangkok: Praepittaya International, 1975), p.166 - 67.

จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบต่าง ๆ เช่น การหาเสียงเลือกตั้ง การทำงานหรือให้เงินช่วยเหลือแก่พรรคการเมือง เป็นต้น ^{๑๘} จากการศึกษาของ Almond และ Verba ^{๑๙} แสดงให้เห็นว่าการศึกษามีผลอย่างมากต่อความสนใจในกิจกรรมบ้านเมืองมากกว่าฐานะทางคานสังคมและเศรษฐกิจ (Socio-economic Status) ในประเทศประชาธิปไตย ๕ ประเทศ โดยพบว่าผู้ที่มีการศึกษามากกว่ามักจะสนใจติดตามการเมืองและสนใจต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อย ผู้ที่มีการศึกษามากกว่าจะอภิปรายปัญหาทางการเมืองอยู่บ่อย ๆ และมักจะเข้าเป็นสมาชิกและสมาชิกที่มีความกระตือรือร้นขององค์การต่าง ๆ ผลการศึกษาอีกชิ้นหนึ่งในประเทศกำลังพัฒนา ๖ ประเทศ ก็พบว่ามีความสัมพันธ์ในเชิงบวกระหว่างการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของพลเมือง (Participant Citizenship) ใดแก่ความจงรักภักดี ความสนใจการเมือง การมีความรู้ทางการเมือง การมีส่วนร่วมในกิจการสาธารณะ และความมีเหตุผลทางการเมืองกับการศึกษาในอาร์เจนตินา ชิลี อินเดีย อิสราเอล ไนจีเรีย และปากีสถานตะวันออก (บังกลาเทศ) ^{๒๐} และจากการวิจัยของ ดร. ทินพันธุ นาคะตะ ^{๒๑} ก็พบว่าระดับการศึกษาที่สูงขึ้นทำให้พลเมือง

๑๘

V.O. Key, Jr., Public Opinion and American Democracy (New York : Alfred A. Nnopf, 1961), pp. 323-313 อ้างใน Thinapan Nakata, p. 167.

๑๙

Gabriel A. Almond and Sidney Verba, op.cit., Chapter II, III, X, และโดยเฉพาะ pp. 317-18.

๒๐

Alex Inkeles, "Participant Citizenship in Six Developing Countries," American Political Science Review, 63 (December, 1969), 1120-41 อ้างใน Thinapan Nakata, op.cit., p. 168.

๒๑

Thinapan Nakata, op.cit., p. 168-70.

นักศึกษาไทยสนใจการเมืองและอภิปรายถึงปัญหาการเมือง และพยายามเข้าไปมีอิทธิพลหรือมีส่วนร่วมในนโยบายหรือตัดสินใจที่สำคัญมากขึ้น

สำหรับผลการวิจัยถึงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับความสนใจในกิจการบ้านเมือง ได้แสดงไว้ในตารางที่ ๑๔๕-๑๕๒

ตารางที่ ๑๔๕ : การติดตามข่าวสารการบ้านการเมืองจากหนังสือพิมพ์ วารสาร
จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเยาวชน			
	ป.๔ รอยละ(จำนวน)	ป.๕-๗ รอยละ(จำนวน)	ม.ศ.๑-๓ รอยละ(จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ รอยละ(จำนวน)
อ่านเป็นประจำ	๑๕.๘๒ (๓๑)	๒๑.๘๘ (๗)	๑๑.๓๒ (๑๒)	๒๖.๘๒ (๗)
อ่านพอสมควร	๕๑.๘๕ (๘๒)	๕๐.๒๓ (๑๓)	๕๘.๕๘ (๒๒)	๒๑.๕๕ (๑๖)
อ่านนาน ๆ ครั้ง	๒๘.๐๘ (๕๗)	๒๑.๘๘ (๗)	๒๕.๕๓ (๒๖)	๓.๖๘ (๒)
ไม่เคยอ่านเลย	๑๑.๓๒ (๒๓)	๑๕.๒๓ (๕)	๕.๖๖ (๖)	๓.๘๕ (๑)
ไม่ตอบ	๑.๕๓ (๓)	- (-)	- (-)	- (-)
รวม	๑๐๐% (๑๕๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๒)

หมายเหตุ : ก. อ่าน ทุกวันหรือเกือบทุกวัน

ข. อ่าน อย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑-๒ ครั้ง

คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ กระจายละเอียด
ได้ในตารางที่ ๕๐

ตามตารางที่ ๑๔๕ แสดงให้เห็นว่าระดับการศึกษามีส่วนสัมพันธ์กับการติดตามข่าวสารกิจการบ้านเมืองอยู่พอสมควร สังเกตได้จากผู้นำเยาวชนที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่จบชั้น ป.๔ - จบสูงกว่าชั้น ม.ศ.๓ ติดตามข่าวสารการบ้านการเมืองจากการอ่านหนังสือพิมพ์

ตารางที่ ๑๕๐ : การติดตามข่าวสารการบ้านการเมืองจากวิทยุ จำแนกตาม
ระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเยาวชน			
	ป.๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป.๕-๗ ร้อยละ (จำนวน)	ม.ศ.๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ ร้อยละ (จำนวน)
ฟังเป็นประจำ	๔๑.๓๓ (๘๑)	๕๖.๒๕ (๑๘)	๕๒.๘๓ (๕๖)	๖๕.๓๘ (๑๗)
ฟังบ่อยพอควร	๕๐.๓๑ (๗๕)	๒๑.๘๘ (๗)	๓๖.๗๕ (๓๕)	๓๕.๖๒ (๕)
ฟังนาน ๆ ครั้ง	๑๕.๒๕ (๒๘)	๑๘.๗๕ (๖)	๘.๕๕ (๕)	- (-)
ไม่เคยฟังเลย	๓.๐๖ (๖)	๓.๑๓ (๑)	๑.๘๕ (๒)	- (-)
ไม่ตอบ	๑.๐๒ (๒)	- (-)	- (-)	- (-)
รวม	๑๐๐% (๑๕๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : ก. ฟังทุกวันหรือเกือบทุกวัน

ข. ฟังอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑-๒ ครั้ง

คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ กระจายละเอียด
ได้ในตารางที่ ๕๐

วารสาร (อ่านเป็นประจำ บ่อยพอควร และนาน ๆ ครั้ง) เป็นจำนวนร้อยละ ๕๖.๓๓, ๕๕.๓๘, ๕๕.๓๘, และ ๕๖.๑๕ ตามลำดับ และยิ่งพิจารณาต่อไปในตารางที่ ๑๕๐ เกี่ยวกับการติดตามข่าวสารการบ้านการเมืองจากวิทยุ ก็จะพบว่ามีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาอย่างชัดเจน กล่าวคือผู้นำเยาวชนที่สนใจติดตามข่าวสารการเมืองจากวิทยุ (โดยการฟังเป็นประจำ บ่อยพอควร และนาน ๆ ครั้ง) มีจำนวนร้อยละ ๕๕.๕๒, ๕๖.๘๘, ๕๘.๑๑, และ ๑๐๐.๐๐ ตามลำดับของระดับการศึกษาจากต่ำ - สูง

ลำดับต่อมาเกี่ยวกับดารพุดคุย หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของบ้านเมืองกับระดับการศึกษา ในตารางที่ ๑๕๑ แสดงให้เห็นชัดว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันใน

ตารางที่ ๑๕๑ : การพูดคุยปัญหาของบ้านเมืองกับผู้อื่น จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเยาวชน			
	ป.๘ ร้อยละ(จำนวน)	ป.๕-๗ ร้อยละ(จำนวน)	ม.ศ.๑-๓ ร้อยละ(จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ ร้อยละ(จำนวน)
บ่อย ๆ	๒๖.๐๒ (๕๑)	๓๑.๒๕ (๑๐)	๓๑.๑๓ (๓๓)	๓๘.๘๖ (๑๐)
เป็นครั้งคราว	๕๘.๑๘ (๑๑๖)	๖๒.๕๐ (๒๐)	๖๓.๒๑ (๖๗)	๕๐.๐๐ (๑๓)
นาน ๆ ครั้ง	๓.๑๔ (๑๔)	๓.๑๓ (๑)	๓.๓๓ (๔)	๑๑.๕๔ (๓)
ไม่เคยเลย	๖.๖๓ (๑๓)	๓.๑๓ (๑)	๑.๘๘ (๒)	- (-)
ไม่ตอบ	๑.๐๒ (๒)	- (-)	- (-)	- (-)
รวม	๑๐๐% (๑๘๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ กระจายละเอียดได้ในตารางที่ ๕๑

เชิงบวก ก็จะพิจารณาได้จากผู้นำเยาวชนที่อ้างว่าตนพูดคุยปัญหาของบ้านเมืองกับผู้อื่น (บ่อย ๆ เป็นครั้งคราว และนาน ๆ ครั้ง) มีจำนวนร้อยละ ๘๒.๓๕, ๘๖.๘๘, ๘๘.๑๑, และ ๑๐๐.๐๐ ตามลำดับของระดับการศึกษาจากต่ำ - สูง

และในเรื่องระดับการศึกษากับความสนใจต่อการหาเสียงเลือกตั้ง แสดงให้เห็นในตารางที่ ๑๕๒ ว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอยู่บ้างพอสมควร ก็จะสังเกตได้จากผู้นำเยาวชนที่ความสนใจต่อการหาเสียงเลือกตั้ง (ทั้งสนใจมากและเล็กน้อย) มีจำนวนร้อยละ ๘๘.๘๐, ๘๓.๓๕, ๘๕.๒๘, และ ๑๐๐.๐๐ ตามลำดับของระดับการศึกษาตั้งแต่จบ

ชั้น ป.๔ - จบสูงกว่าชั้น ม.ศ.๓

ตารางที่ ๑๕๒ : ความสนใจต่อกรรทเสียงเลือกตั้ง จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเยาวชน			
	ป.๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป.๕-๗ ร้อยละ (จำนวน)	ม.ศ.๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ ร้อยละ (จำนวน)
ให้ความสนใจมาก	๗๑.๔๓ (๑๔๐)	๖๕.๖๓ (๒๑)	๖๘.๘๗ (๗๓)	๘๔.๖๒ (๒๒)
ให้ความสนใจเล็กน้อย	๒๓.๘๗ (๔๖)	๒๘.๑๓ (๙)	๒๖.๔๒ (๒๘)	๑๕.๓๘ (๔)
ไม่ทราบ	๒.๕๕ (๕)	๓.๑๓ (๑)	๑.๘๘ (๒)	- (-)
ไม่ให้ความสนใจเลย	๒.๐๔ (๔)	- (-)	๑.๘๘ (๒)	- (-)
ไม่ตอบ	๐.๕๑ (๑)	๓.๑๓ (๑)	๐.๘๘ (๑)	- (-)
รวม	๑๐๐% (๑๕๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๒)

หมายเหตุ : คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ ทุกรายละเอียดได้
ในตารางที่ ๕๒

สรุปแล้ว อาจกล่าวได้ว่าระดับการศึกษาของผู้นำเยาวชนมีส่วนสัมพันธ์กับความสนใจ
ในกิจกรรมบ้านเมืองอยู่ค่อนข้างมาก

๗.๘.๒ ระดับการศึกษากับความสำนึกในสิทธิและหน้าที่พลเมือง รวมทั้งความเชื่อมั่น
ในตัวเอง

จากการศึกษาในหลายประเทศ แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีการศึกษามากกว่ามักจะมีการพัฒนาความรู้สึกเชื่อมั่นในทางการเมืองได้มากกว่า^{๒๒} ในสหรัฐอเมริกาผู้ที่มีการศึกษามากกว่ามีความรู้สึกเชื่อมั่นอย่างมากว่าตนเองมีหน้าที่เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อย ผู้ที่มีการศึกษามากจะรู้สึกว่าเราสามารถที่จะเข้าไปมีอิทธิพลต่อกระบวนการเมืองรัฐ ติวซาราซการมีหน้าที่ที่จะทำงานเพื่อเขา และรู้สึกว่าช่องทางที่จะเข้าไปมีอำนาจทางการเมืองเปิดกว้างสำหรับพวกเขาอยู่เสมอ^{๒๓} และจากการวิจัยของ Almond และ Verba^{๒๔} ในประเทศประชาธิปไตย ๕ ประเทศ ก็ปรากฏในทำนองเดียวกันว่า ผู้ที่มีการศึกษามากกว่ามักจะพิจารณาได้ดีกว่าว่าตัวเขาสามารถที่จะเข้าไปใช้อิทธิพลต่อรัฐบาลได้

^{๒๒}

Milbrath, p. 57; Almond and Verba ; Campell, Gurin, and Miller, pp. 187-94; Angus Campbell, et al., The American Voter (New York : Wiley, 1960); Robert A. Dahl, Who Governers? Democracy and Power in an American City (New Haven : Yale University Press, 1961); and Edgar Litt, "Political Cynicism and Political Futility," Journal of Politics, 25 (May, 1963), 312 - 23 อางใน Thinapan Nakata, pp. 120-71.

^{๒๓}

V.O. Key, Jr. op.cit. pp. 323-31 อางใน Thinapan Nakata, p. 171.

^{๒๔}

Gabriel A. Almond and Sidney Verba, op.cit., Chapters XI, XIII, and p. 318.

ก็จะเห็นได้จากปฏิกริยาที่เขาจะแสดงออกต่อกฎหมายที่ไม่ยุติธรรมและความเชื่อมั่นตนเอง
ในฐานะที่เป็นพลเมืองผู้หนึ่ง (พิจารณาผลของระดับการศึกษาต่อบางส่วนของความเชื่อมั่น
ในตัวเองในตารางที่ ๑๕๖, ๑๕๗) อย่างไรก็ตาม จากการวิจัยของ ดร.ทินพันธุ์ นาคะตะ^{๒๕}
กลับพบว่าระดับการศึกษาของนิสิตนักศึกษาไทยกับความสำนึกในสิทธิและหน้าที่พลเมืองรวมทั้ง
ความเชื่อมั่นในตัวเอง ไม่มีความสัมพันธ์ต่อกันเลย

สำหรับผลการศึกษารวบรวมเกี่ยวกับระดับการศึกษากับความสำนึกในสิทธิและหน้าที่
พลเมืองรวมทั้งความเชื่อมั่นในตัวเองซึ่งในที่นี้แยกแยะออกเป็นการตระหนักในสิทธิและหน้าที่
พลเมือง ความตั้งใจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การแสดงปฏิกริยาต่อสิ่งที่ไม่เหมาะสมหรือไม่ยุติธรรม
การเข้าร่วมแก้ปัญหาของบ้านเมืองและการเข้าไปมีบทบาททางการเมืองโดยตรง แสดงราย
ละเอียดไว้ในตารางที่ ๑๕๓ - ๑๖๐ ดังต่อไปนี้

เกี่ยวกับความเข้าใจในสิทธิเมื่อแยกแยะตามระดับการศึกษาตั้งแต่จบชั้น ป.๔ - จบ
สูงกว่าชั้น ม.ศ.๓ ตามตารางที่ ๑๕๓ ปรากฏว่ามีผู้นำเขวชนเข้าใจถูกต้องในเรื่องร้อง
ทุกข้อทางราชการจำนวนร้อยละ ๓๗.๕๕, ๔๘.๓๘, ๕๕.๒๘, และ ๑๐๐.๐๐ ตามลำดับ
ในเรื่องสิทธิเป็นเจ้าของทรัพย์สินจำนวนร้อยละ ๖๕.๘๒, ๗๕.๐๐, ๗๘.๓๐ และ ๑๐๐.๐๐
ตามลำดับ ในเรื่องไม่ต้องเสียภาษีอากรจำนวนร้อยละ ๕๐.๕๑, ๕๖.๒๕, ๗๒.๖๔, และ
๘๐.๗๗ ตามลำดับ และในเรื่องไม่ต้องช่วยเหลือราชการไม่ว่ากรณีใด ๆ จำนวนร้อยละ
๓๒.๖๕, ๓๘.๓๘, ๕๐.๕๔, และ ๕๐.๐๐ ตามลำดับ พิจารณารวมดูทั้งหมดแล้วจะเห็น
ได้ว่าระดับการศึกษามีส่วนสัมพันธ์กับความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิในฐานะคนไทยอยู่ค่อนข้างมาก

สำหรับความเข้าใจในเรื่องหน้าที่พลเมืองโดยแยกแยะตามระดับการศึกษาจากค่า-
สูง ตามตารางที่ ๑๕๔ ปรากฏว่า ผู้นำเขวชนเข้าใจถูกต้องว่าการเคารพและปฏิบัติตาม
กฎหมายเป็นหน้าที่ มีจำนวนร้อยละ ๘๐.๖๑, ๘๘.๓๘, ๙๖.๒๓, และ ๑๐๐.๐๐ ตามลำดับ
และที่เข้าใจดีกว่าการใช้สิทธิเลือกตั้งโดยสุจริตเป็นหน้าที่มีจำนวนร้อยละ ๗๕.๕๑, ๗๘.๑๓,
๙๕.๒๘, และ ๑๐๐.๐๐ ตามลำดับของระดับการศึกษาตั้งแต่จบชั้น ป.๔ - จบสูงกว่า ม.ศ.๓
แสดงให้เห็นว่าระดับการศึกษาที่สูงขึ้นมีผลเป็นอย่างมากต่อการเพิ่มความรู้ความเข้าใจเกี่ยว
กับหน้าที่พลเมืองของผู้นำเขวชน

ตารางที่ ๑๕๓ : ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิในฐานะคนไทย จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการ ศึกษาของ ผู้นำเยาวชน	ร้องทักขอ ทางราชการ			เป็นเจ้าของ ทรัพย์สิน			ไม่คงเสีย ภาษีอากร			ไม่ต้องช่วย เหลือราชการ			รวม
	เข้าใจ	ไม่เข้าใจ	ไม่ตอบ	เข้าใจ	ไม่เข้าใจ	ไม่ตอบ	เข้าใจ	ไม่เข้าใจ	ไม่ตอบ	เข้าใจ	ไม่เข้าใจ	ไม่ตอบ	
ป.๔	๓๓.๕๕ (๑๕๒)	๑๓.๓๓ (๒๓)	๘.๖๓ (๑๓)	๖๕.๘๒ (๑๒๘)	๒๕.๐๐ (๔๘)	๘.๑๘ (๑๘)	๕๐.๕๑ (๘๘)	๔๐.๘๒ (๘๐)	๘.๖๓ (๑๓)	๓๒.๖๕ (๖๔)	๕๘.๖๓ (๑๑๕)	๘.๖๓ (๑๓)	๑๐๐% (๑๘๖)
ป.๕-๓	๘๔.๓๘ (๒๓)	๑๕.๖๓ (๕)	- (-)	๘๕.๐๐ (๒๔)	๑๕.๐๑ (๘)	- (-)	๕๖.๒๕ (๑๘)	๔๓.๓๕ (๑๔)	- (-)	๓๔.๓๘ (๑๑)	๖๕.๖๓ (๒๑)	- (-)	๑๐๐% (๓๒)
ม.ศ.๑-๓	๘๕.๒๘ (๑๐๑)	๓.๓๓ (๔)	๐.๘๔ (๑)	๓๘.๓๐ (๘๓)	๖๑.๓๐ (๒๓)	- (-)	๓๒.๖๔ (๓๓)	๒๖.๔๒ (๒๘)	๐.๘๔ (๑)	๕๐.๘๔ (๕๔)	๘๘.๑๑ (๕๑)	๐.๘๔ (๑)	๑๐๐% (๑๐๖)
สูงกว่าม.ศ.๑๐๐.๐๐	- (๒๖)	- (-)	- (-)	๑๐๐.๐๐ (๒๖)	- (-)	- (-)	๘๐.๓๓ (๒๑)	๑๘.๒๓ (๕)	- (-)	๕๐.๐๐ (๑๓)	๕๐.๐๐ (๑๓)	- (-)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : ก. หมายถึงเข้าใจถูกต้องว่า ๒ ข้อแรกตนมีสิทธิ ส่วน ๒ ข้อหลังตนไม่มีสิทธิ
 ข. หมายถึงเข้าใจผิดว่า ๒ ข้อแรกตนไม่มีสิทธิ ส่วน ๒ ข้อหลัง ตนมีสิทธิ รวมทั้งตอบว่าไม่ทราบทั้ง ๔ ข้อ
 คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ กรุณาละเอียดในตารางที่ ๕๓
 ขอมูลตัวเลขนำเสนอเป็นอัตราร้อยละ ตัวเลขในวงเล็บเป็นจำนวนผู้นำเยาวชน

ตารางที่ ๑๕๔ : ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่ที่ต่อบ้านเมืองในฐานะพลเมือง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษาของ ผู้นำ ไวยาชน	เคารพและปฏิบัติตามกฎหมาย			ใช้สิทธิเลือกตั้งโดยสุจริต			รวม
	เข้าใจ	ไม่เข้าใจ	ไม่ตอบ	เข้าใจ	ไม่เข้าใจ	ไม่ตอบ	
	รอยละ (จำนวน)	รอยละ (จำนวน)	รอยละ (จำนวน)	รอยละ (จำนวน)	รอยละ (จำนวน)	รอยละ (จำนวน)	
ป.๔	๘๐.๖๑ (๑๕๘)	๑๐.๒๐ (๒๐)	๙.๑๘ (๑๘)	๙๕.๕๑ (๑๘๘)	๑๕.๓๐ (๓๐)	๙.๑๘ (๑๘)	๑๐๐% (๑๕๖)
ป.๕-๓	๘๘.๓๘ (๒๓)	๑๕.๖๓ (๕)	- (-)	๙๘.๑๓ (๒๕)	๒๑.๘๓ (๓)	- (-)	๑๐๐% (๒๘)
ม.ศ.๑-๓	๙๖.๒๓ (๑๐๒)	๒.๘๓ (๓)	๐.๙๔ (๑)	๙๕.๒๘ (๑๐๑)	๓.๓๓ (๔)	๐.๙๔ (๑)	๑๐๐% (๑๐๖)
สูงกว่า							
ม.ศ.๓	๑๐๐.๐๐ (๒๖)	- (-)	- (-)	๑๐๐.๐๐ (๒๖)	- (-)	- (-)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : ก. หมายถึง เข้าใจถูกต้องว่าตนมีหน้าที่
 ข. หมายถึง เข้าใจผิดว่าตนไม่มีหน้าที่ หรือไม่ทราบ
 คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ กรุณาระเอียดได้ในตารางที่ ๕๕

ตารางที่ ๑๕๕ : การจะไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้แทนราษฎรในครั้งต่อไป จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเยาวชน			
	ป.๔ ร้อยละ(จำนวน)	ป.๕-๗ ร้อยละ(จำนวน)	ม.ศ.๑-๓ ร้อยละ(จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ ร้อยละ(จำนวน)
จะไปอย่างแน่นอน	๕๐.๘๒ (๑๓๘)	๓๕.๐๐ (๒๔)	๘๘.๖๘ (๕๔)	๑๐๐.๐๐ (๒๖)
คิดว่าจะไป	๖.๖๓ (๑๓)	๑๒.๕๐ (๔)	๕.๖๖ (๖)	- (-)
ไม่ทราบ	๑.๐๒ (๒)	๖.๒๕ (๒)	๑.๘๘ (๒)	- (-)
คิดว่าจะไม่ไป	- (-)	๖.๒๕ (๒)	๑.๘๘ (๒)	- (-)
จะไม่ไปอย่างแน่นอน	๑.๐๒ (๒)	- (-)	๐.๙๔ (๑)	- (-)
ไม่ตอบ	๐.๕๑ (๑)	- (-)	๐.๙๔ (๑)	- (-)
รวม	๑๐๐% (๑๕๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ ดูรายละเอียดได้ในตารางที่ ๕๖

ในเรื่องการแสดงความตั้งใจจะไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้แทนราษฎรในครั้งต่อไปกับระดับการศึกษา ตามตารางที่ ๑๕๕ แสดงให้เห็นว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันน้อยบางเล็กน้อยจะสังเกตได้จากผู้ที่จะไปใช้สิทธิเลือกตั้ง (ทั้งจะไปอย่างแน่นอน และคิดว่าจะไป) ผู้แทนราษฎรมีจำนวนร้อยละ ๕๖.๘๕, ๘๓.๕๐, ๘๘.๓๘ และ ๑๐๐.๐๐ ตามลำดับของระดับการศึกษาตั้งแต่จบชั้น ป.๔ - จบสูงกว่าชั้น ม.ศ.๓

เกี่ยวกับการแสดงปฏิกิริยาต่อกฎข้อบังคับที่ไม่เหมาะสมหรือไม่ยุติธรรม จากการวิจัยของ Almond และ Verba ในประเทศประชาธิปไตย ๕ ประเทศ พบว่าระดับการศึกษาที่สูงขึ้นมีผลทำให้การแสดงปฏิกิริยาว่าจะกระทำบางอย่างเพิ่มขึ้นดังปรากฏใน

ตารางที่ ๑๕ : รอยละของผู้ที่ตอบว่าเขาจะกระทำบางอย่างเกี่ยวกับข้อบังคับของ
ท้องถิ่นที่เขาเห็นว่าไม่ยุติธรรมหรือไม่เหมาะสม จำแนกตาม
ประเทศและการศึกษา

ประเทศ	ระดับประถมหรือ ต่ำกว่านั้น	ระดับมัธยม รอยละ (จำนวน)	ระดับวิทยาลัยหรือ มหาวิทยาลัย
	รอยละ (จำนวน)		รอยละ (จำนวน)
สหรัฐอเมริกา	๖๐ (๓๓๘)	๘๒ (๔๔๓)	๕๕ (๑๘๘)
อังกฤษ	๓๔ (๕๘๓)	๘๓ (๓๒๒)	๘๘ (๒๔)
เยอรมัน	๕๘ (๓๘๒)	๘๓ (๑๒๓)	๘๕ (๒๖)
อิตาลี	๔๕ (๖๘๒)	๖๒ (๒๔๕)	๓๖ (๕๔)
เม็กซิโก	๔๕ (๘๓๓)	๖๓ (๑๐๓)	๓๖ (๒๔)

ที่มา : Almond and Verba, p. 162, จำนวนในวงเล็บอ้างอิงฐานซึ่งใช้ในการ
การคำนวณรอยละ

ตารางที่ ๑๕ และจากข้อมูลในตารางที่ ๑๕๗ ปรากฏว่าผู้นำเยาวชนที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่
จบชั้น ป.๔ - จบสูงกว่าชั้น ม.ศ.๓ จะแสดงปฏิกิริยาตอบโต้ (โดยการคัดค้านหรือแสดง
ปฏิกิริยาบางอย่าง) ต่อนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับของรัฐบาลหรือศูนย์ฝึก
อบรมเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ เป็นจำนวนรอยละ ๓๙.๕๙, ๓๘.๑๓, ๘๓.๓๔, และ ๘๘.๘๖
ตามลำดับ แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอยู่บางพอสมควร

ต่อมาเมื่อถามถึงว่าพวกเขาจะอย่างไร เมื่อเกิดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ได้
เสียของประชาชน ผลปรากฏในตารางที่ ๑๕๘ ว่า ระดับการศึกษาสูงขึ้น แทบจะไม่มีผล
ทำให้ผู้นำเยาวชนทราบถึงวิธีการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการต่อสู้ด้วยตนเอง เป็นแรงผลักดัน
ให้ประชาชนต่อสู้ หรือให้ราชการหรือผู้แทนราษฎรช่วยเหลือ เพิ่มขึ้นตามลำดับเลย ถึงแม้จะ

ตารางที่ ๑๕๗ : การแสดงปฏิกิริยาต่อนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ หรือ
ข้อบังคับของรัฐบาล หรือของศูนย์ฝึกอบรม จำแนกตาม
ระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้เข้าหาชวน			
	ป.๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป.๕-๗ ร้อยละ (จำนวน)	ม.ศ. ๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ ร้อยละ (จำนวน)
จะทำการคัดค้านอย่าง แน่นอน	๖๗.๓๕ (๑๓๒)	๕๖.๒๕ (๑๘)	๖๗.๕๒ (๗๒)	๖๕.๒๓ (๑๘)
จะแสดงปฏิกิริยา บางอย่าง	๑๒.๒๔ (๒๔)	๒๑.๘๘ (๗)	๑๕.๘๑ (๒๑)	๑๕.๒๓ (๕)
เฉย ๆ	๘.๑๖ (๑๖)	๑๕.๖๓ (๕)	๖.๖๐ (๗)	๗.๖๕ (๒)
จะไม่แสดงปฏิกิริยา อย่างใด	๕.๖๑ (๑๑)	๖.๒๕ (๒)	๓.๗๗ (๔)	— (—)
จะไม่คัดค้านอย่าง แน่นอน	๕.๖๑ (๑๑)	— (—)	๐.๕๔ (๑)	— (—)
ไม่ตอบ	๑.๐๒ (๒)	— (—)	๐.๕๔ (๑)	๓.๘๕ (๑)
รวม	๑๐๐% (๑๕๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ ทุกรายละเอียดได้
ในตารางที่ ๕๗

ตารางที่ ๑๕๘ : การแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ใกล้เคียงของประชาชน
จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเยาวชน			
	ป. ๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป. ๕-๗ ร้อยละ (จำนวน)	ม. ศ. ๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม. ศ. ๓ ร้อยละ (จำนวน)
ต่อสู้เองเพื่อให้ใครมา ซึ่งการแก้ไขเปลี่ยนแปลง	๒๓.๕๓ (๒)	๖.๒๕ (๒)	๒๒.๖๔ (๒๔)	๓.๖๕ (๒)
เป็นแรงผลักดันหรือ จูงใจให้ประชาชน ต่อสู้	๓๔.๖๕ (๖๔)	๕๖.๒๕ (๑๘)	๕๐.๕๓ (๔๓)	๕๓.๘๕ (๑๔)
ให้ทางราชการหรือ ผู้แทนราษฎรช่วย เหลือ	๒๘.๐๖ (๕๕)	๓๑.๒๕ (๑๐)	๒๗.๓๖ (๒๕)	๓๐.๓๗ (๘)
ไม่ทราบว่าจะทำ อย่างไร	๑๒.๓๖ (๒๕)	๖.๒๕ (๒)	๘.๕๕ (๕)	๓.๖๕ (๒)
ไม่ตอบ	๑.๐๒ (๒)	- (-)	๐.๕๕ (๑)	- (-)
รวม	๑๐๐% (๑๕๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ ทุกรายละเอียด
ในตารางที่ ๕๘

สังเกตได้จากผู้นำเยาวชนที่ทราบว่าตนเองจะทำอย่างไรบ้างตอบปัญหาที่เกิดขึ้นมีจำนวนร้อยละ
๕๖.๒๕, ๕๓.๗๕, ๕๐.๕๕, และ ๕๖.๓๑ ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าระดับการศึกษากับ
ความรู้ในการแก้ปัญหาของประชาชนเกือบไม่มีความสัมพันธ์กันเลย

ตารางที่ ๑๕๕ : ความต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมหรือมีบทบาทในการปกครองระดับ
ท้องถิ่น จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเยาวชน			
	ป.๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป.๕-๗ ร้อยละ (จำนวน)	ม.ศ.๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ ร้อยละ (จำนวน)
ต้องการ	๗๗.๕๕ (๑๕๒)	๖๒.๕๐ (๒๐)	๖๖.๕๘ (๗๑)	๗๖.๕๒ (๒๐)
ไม่แน่ใจ	๑๓.๗๘ (๒๗)	๒๑.๘๘ (๗)	๒๑.๗๐ (๒๓)	๑๕.๓๘ (๔)
ไม่ทราบ	๕.๑๐ (๑๐)	๕.๓๘ (๓)	๒.๘๓ (๓)	๓.๘๕ (๑)
ไม่ต้องการ	๑.๕๓ (๓)	๓.๑๓ (๑)	๘.๘๕ (๘)	๓.๘๕ (๑)
ไม่ตอบ	๒.๐๔ (๔)	๓.๑๓ (๑)	- (-)	- (-)
รวม	๑๐๐% (๑๕๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ กระจายละเอียดได้
ในตารางที่ ๕๕

ส่วนสุดท้ายของความเชื่อมั่นในการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง คือการศึกษา
ถึงความต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมหรือมีบทบาททางการเมืองทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ
ตามตารางที่ ๑๕๕ เมื่อแยกแยะตามระดับการศึกษาตั้งแต่จบชั้น ป.๔ - จบสูงกว่าชั้น ม.ศ.๓
แล้ว ปรากฏว่าระดับการศึกษาที่สูงขึ้นมิได้มีผลทำให้ผู้นำเยาวชนมีความต้องการเข้าไปมีส่วน
ร่วมหรือมีบทบาทในการปกครองระดับท้องถิ่นเพิ่มขึ้นเลย จะเห็นได้จากมีผู้นำเยาวชนจำนวน
ร้อยละ ๗๗.๕๕, ๖๒.๕๐, ๖๖.๕๘, และ ๗๖.๕๒ ตามลำดับของระดับการศึกษาจากต่ำ-สูง
ที่แสดง ความต้องการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครอง ระดับท้องถิ่นส่วนความต้องการเข้า
ไปมีส่วนร่วมหรือมีบทบาททางการเมืองโดยตรงในระดับชาติกับระดับการศึกษาของผู้นำเยาวชน
ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กันอยู่บางพอสมควร ดังจะสังเกตได้จากมีผู้นำเยาวชนจำนวนร้อยละ

ตารางที่ ๑๖๐ : ความต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมหรือมีบทบาททางการเมืองโดยตรง
ในระดับชาติจำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ระดับการศึกษาของผู้นำเยาวชน			
	ป.๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป.๕-๗ ร้อยละ (จำนวน)	ม.ศ.๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ.๓ ร้อยละ (จำนวน)
ต้องการ	๕๐.๐๐ (๙๘)	๓๓.๓๕ (๑๔)	๕๖.๖๐ (๖๐)	๕๓.๖๘ (๑๕)
ไม่แน่ใจ	๒๘.๐๖ (๕๕)	๓๑.๒๕ (๑๐)	๒๖.๔๒ (๒๘)	๒๓.๐๘ (๖)
ไม่ทราบ	๑๑.๓๓ (๒๓)	๒๑.๘๘ (๗)	๙.๙๓ (๑๐)	๓.๘๕ (๑)
ไม่ต้องการ	๘.๑๖ (๑๖)	- (-)	๗.๕๕ (๘)	๑๕.๓๘ (๔)
ไม่ตอบ	๒.๐๔ (๔)	๓.๑๓ (๑)	- (-)	- (-)
รวม	๑๐๐% (๑๙๖)	๑๐๐% (๓๒)	๑๐๐% (๑๐๖)	๑๐๐% (๒๖)

หมายเหตุ : คำถามและผลรวมของคำตอบแต่ละข้อในตารางนี้ กระจายละเอียดได้
ในตารางที่ ๕๕

๕๐.๐๐, ๓๓.๓๕, ๕๖.๖๐, และ ๕๓.๖๘ ตามลำดับของระดับการศึกษาที่แสดงความต้องการ
เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงในระดับชาติ

โดยสรุปแล้ว อาจกล่าวได้ว่าระดับการศึกษาที่มีความสำคัญในสิทธิ์และหน้าที่พลเมือง
รวมทั้งความเชื่อมั่นในตัวเองของผู้นำเยาวชน เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว พวกเขามีความ
สัมพันธ์กันอยู่บ้างไม่มากนัก

ตามที่ได้อ้างสมมติฐานที่ ๑๒ ในตอนนี้อย่าง "ผู้นำเยาวชนชนบทจะมีความรู้ความเข้าใจ
ในเรื่องฐานะและบทบาทของตัวเองมากขึ้น เมื่อมีระดับการศึกษาสูงขึ้น" นั้น ในการ
พิสูจน์สมมติฐานนี้ได้นำผลการวิจัยในแต่ละเรื่องของความรู้ความเข้าใจในฐานะและบทบาท
ของตัวเอง เฉพาะข้อมูลที่แสดงว่าผู้นำเยาวชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ มารวมกัน

แล้วเฉลี่ยเป็นร้อยละ เปรียบเทียบกันตามระดับการศึกษา ดังปรากฏในตารางที่ ๑๖๑ สำหรับผลการวิจัยในแต่ละเรื่องย่อย ๆ เกี่ยวกับเรื่องนี้แสดงไว้ในตารางที่ ๑๖๒

ตารางที่ ๑๖๑ : ความรู้ความเข้าใจในเรื่องฐานะและบทบาทของตัวเองโดยเฉลี่ย
จำแนกตามระดับการศึกษา

ร้อยละของผู้นำเยาวชนที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องฐานะและบทบาทของตัวเองตามระดับการศึกษา			
ป.๔	ป.๕-๓	ม.ศ.๑-๓	สูงกว่า ม.ศ.๓
๗๖.๒๒	๗๖.๖๗	๘๘.๗๒	๘๘.๘๘

หมายเหตุ : ผู้นำเยาวชนทั้งหมดที่มีและไม่มีความรู้ความเข้าใจรวมทั้งไม่ตอบ
ในเรื่องนี้โดยเฉลี่ย พิจารณาได้ในตารางที่ ๖๐

จากตารางที่ ๑๖๑ ปรากฏว่าผู้นำเยาวชนที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่จบชั้น ป.๔ - จบ
สูงกว่าชั้น ม.ศ.๓ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องฐานะและบทบาทของตัวเองโดยเฉลี่ยร้อยละ
๗๖.๒๒, ๗๖.๖๗, ๘๘.๗๒, และ ๘๘.๘๘ ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าระดับการศึกษาที่สูงขึ้น
มีผลทำให้ผู้นำเยาวชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องฐานะและบทบาทของตัวเองเพิ่มขึ้น จึง
สรุปได้ว่า สมมติฐานที่ตั้งไว้เป็นความจริงที่ยอมรับได้

ตามตารางที่ ๑๖๒ ได้สรุปให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับความรู้
ความเข้าใจในเรื่องฐานะและบทบาทของตัวเองในแต่ละเรื่องย่อย ๆ ปรากฏว่า ในเรื่อง
ความสนใจในกิจการบ้านเมือง ระดับการศึกษาที่สูงขึ้นมีผลอย่างมากต่อการเพิ่มความสนใจติดตาม
ข่าวสารการเมืองจากวิทยุ และการพูดคุยปัญหาของบ้านเมืองกับผู้อื่น แต่ระดับการศึกษามีผล
อยู่น้อยพอสมควรต่อความสนใจติดตามข่าวสารการเมืองทางหนังสือพิมพ์ วารสาร และ ความ
สนใจต่อการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ส่วนความสำนึกในสิทธิและหน้าที่พลเมืองระดับการศึกษา
มีผลอย่างเห็นได้ชัดต่อการเพิ่มความเข้าใจในสิทธิเกือบทุกเรื่องที่ยกขบมา ยกเว้นเรื่องการ

ไม่ต้องช่วยเหลือราชการไม่ว่ากรณีใด ๆ ที่ระดับการศึกษาที่สูงขึ้นมีผลอยู่บ้าง และ ระดับการศึกษายังมีผลอย่างมากต่อความเข้าใจในหน้าที่เครพและปฏิกิริยาตามกฎหมายกับการใช้สิทธิเลือกตั้งโดยสุจริต สำหรับในเรื่องความเชื่อมั่นในตัวเองที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ระดับการศึกษามีส่วนสัมพันธ์อยู่บ้างกับการแสดงออกเมื่อไม่พอใจในสิ่งที่ไม่เหมาะสมหรือไม่ยุติธรรม [redacted] กับความตั้งใจที่จะไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และกับความต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมหรือมีบทบาททางการเมืองในระดับชาติ แต่ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กันเลยกับการแสดงออกในการแก้ปัญหาส่วนได้เสียของประชาชนและกับความต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมและมีบทบาทในการปกครอง ระดับท้องถิ่น

ตารางที่ ๑๖๒ : ความรู้ความเข้าใจในเรื่องฐานะและบทบาทในแต่ละข้อย่อย
จำแนกตามระดับการศึกษา

คำถามแต่ละข้อ	ระดับการศึกษาของผู้นำเยาวชน			
	ป.๔	ป.๕-๗	ม.ศ. ๑-๓	สูงกว่า ม.ศ. ๓
	ร้อยละ (จำนวน)	ร้อยละ (จำนวน)	ร้อยละ (จำนวน)	ร้อยละ (จำนวน)
ติดตามข่าวสารการ เมืองจาก นสพ. วารสาร	๘๖.๗๓ (๑๗๐)	๘๔.๓๘ (๒๗)	๘๔.๓๘ (๑๐๐)	๘๖.๑๕ (๒๕)
ติดตามข่าวสารการ เมืองจากวิทยุ	๘๕.๘๒ (๑๘๘)	๘๖.๘๘ (๓๑)	๘๘.๑๑ (๑๐๘)	๑๐๐.๐๐ (๒๖)
พูดคุยปัญหาของบ้าน เมืองกับผู้อื่น	๘๒.๓๕ (๑๘๑)	๘๖.๘๘ (๓๑)	๘๘.๑๑ (๑๐๘)	๑๐๐.๐๐ (๒๖)
ความสนใจต่อการ หาเสียงเลือกตั้ง	๘๔.๘๐ (๑๘๖)	๘๓.๗๕ (๓๐)	๘๕.๒๘ (๑๐๑)	๑๐๐.๐๐ (๒๖)
ความเข้าใจในสิทธิ - รongทุกขตอทาง ราชการ	๗๗.๕๕ (๑๕๒)	๘๔.๓๘ (๒๗)	๘๕.๒๘ (๑๐๑)	๑๐๐.๐๐ (๒๖)
- เป็นเจ้าของ ทรัพย์สิน	๖๕.๘๒ (๑๒๘)	๗๕.๐๐ (๒๔)	๗๘.๓๐ (๘๓)	๑๐๐.๐๐ (๒๖)

ตารางที่ ๑๖๒ - - - ต่อ

คำถามแต่ละข้อ	ระดับการศึกษาของผู้นำเยาวชน			
	ป.๔ ร้อยละ (จำนวน)	ป.๕-๗ ร้อยละ (จำนวน)	ม.ศ. ๑-๓ ร้อยละ (จำนวน)	สูงกว่า ม.ศ. ๓ ร้อยละ (จำนวน)
- ไม่ต้องเสียภาษี				
อากกร	๕๐.๕๑ (๕๕)	๕๖.๒๕ (๑๘)	๗๒.๖๔ (๗๗)	๘๐.๗๗ (๒๑)
- ไม่ต้องช่วยเหลือ				
ราชการ	๓๒.๖๕ (๖๔)	๓๔.๓๘ (๑๑)	๕๐.๕๔ (๕๔)	๕๐.๐๐ (๑๓)
ความเข้าใจในหน้าที่				
- เคารพและปฏิบัติ				
ตามกฎหมาย	๘๐.๖๑ (๑๕๘)	๘๔.๓๘ (๒๗)	๙๖.๒๓ (๑๐๒)	๑๐๐.๐๐ (๒๖)
- ใช้สิทธิเลือกตั้ง				
โดยสุจริต	๗๕.๕๑ (๑๔๘)	๗๘.๑๓ (๒๕)	๙๕.๒๘ (๑๐๑)	๑๐๐.๐๐ (๒๖)
การจะไปใช้สิทธิ				
เลือกตั้ง	๙๗.๔๕ (๑๙๑)	๘๗.๕๐ (๒๘)	๙๔.๓๔ (๑๐๐)	๑๐๐.๐๐ (๒๖)
การแสดงออกเมื่อ				
ไม่พอใจในสิ่งที่ไม่				
เหมาะสม	๗๕.๕๕ (๑๕๖)	๗๘.๑๓ (๒๕)	๘๗.๗๔ (๙๓)	๘๘.๘๖ (๒๓)
การแสดงออกใน				
การแก้ปัญหาของ				
ประชาชน	๘๖.๒๒ (๑๖๙)	๙๓.๗๕ (๓๐)	๙๐.๕๗ (๙๖)	๙๒.๓๑ (๒๔)
ความต้องการเขา				
ไปมีบทบาทในการ				
ปกครอง ระดับ				
ท้องถิ่น	๗๗.๕๕ (๑๕๒)	๖๒.๕๐ (๒๐)	๖๖.๙๘ (๗๑)	๗๖.๙๒ (๒๐)
ความต้องการเขา				
ไปมีบทบาททางการ				
เมืองระดับชาติ	๕๐.๐๐ (๙๘)	๔๓.๗๕ (๑๔)	๕๖.๖๐ (๖๐)	๕๗.๖๙ (๑๕)

๓.๕ สรุป

จากคำกล่าวของนักปรัชญาทางการเมืองและผลการศึกษาวิจัยของนักรัฐศาสตร์หลายท่านได้ยืนยันตรงกันว่าการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นทางการเมือง โดยเฉพาะระดับการศึกษาที่สูงขึ้นจะมีผลทำให้มีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองมากขึ้น เมื่อนำหลักการทั่วไปเช่นนี้มาปรับใช้กับการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ จึงได้ตั้งสมมติฐานแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองเกี่ยวกับ Political Object ต่าง ๆ ไว้ว่าผู้นำเยาวชนชนบทจะมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเหล่านี้มากขึ้น คือเรื่องระบบการเมืองหรือสถาบันการเมืองโดยทั่วไป ตัวแทนของประชาชนหรือตัวแทนของรัฐ กฎหมายหรือนโยบายของประเทศ และฐานะและบทบาทของตัวเอง เมื่อมีระดับการศึกษาสูงขึ้น ตั้งแต่ระดับชั้น ป.๔ ป.๕-๗ ม.ศ.๑-๓ จนถึงจบสูงกว่าชั้น ม.ศ.๓

จากผลการวิจัยซึ่งแสดงไว้โดยละเอียดแล้วข้างต้นได้ยืนยันว่า สมมติฐานที่ตั้งไว้เป็นความจริง กล่าวคือ เมื่อระดับการศึกษาสูงขึ้น ผู้นำเยาวชนจะมีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง Political Object ทั้ง ๔ ประการดังกล่าว เพิ่มมากขึ้นตามลำดับ จะมีก็แต่ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาและความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายหรือนโยบายของประเทศเท่านั้นที่เห็นได้ไม่ชัดเจนนัก แต่ก็มีสัมพันธ์กันน้อยบางพอสมควรก็ตาม ก็อาจสรุปได้ว่า ระดับการศึกษามีผลต่อความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของผู้นำเยาวชนชนบทอยู่ค่อนข้างมาก.